

Πρὸς Κορινθίους Α

Παῦλος κλητὸς¹ ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ διὰ **1**
θελήματος θεοῦ, καὶ Σωσθένης² ὁ ἀδελφός, τῇ **2**
ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὓσῃ ἐν Κορίνθῳ,³ ἡγιασμένοις⁴
ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς¹ ἁγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς
ἐπικαλουμένοις⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν· χάρις **3**
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου
Ἰησοῦ χριστοῦ.

Εὐχαριστῶ⁶ τῷ θεῷ μου πάντοτε⁷ περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ **4**
χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ· ὅτι **5**
ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε⁸ ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ
πάσῃ γνώσει,⁹ καθὼς τὸ μαρτύριον¹⁰ τοῦ χριστοῦ **6**
ἐβεβαιώθη¹¹ ἐν ὑμῖν· ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι¹² ἐν **7**

¹ κλητός, called, summoned. ² Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ⁴ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁷ πάντοτε, always, at all times. ⁸ πλουτιζω, enrich, make wealthy. ⁹ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ¹⁰ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹¹ βεβαιόω, confirm, secure. ¹² ὑστερέω, lack, need.

μηδενὶ χαρίσματος,¹ ἀπεκδεχομένους² τὴν ἀποκάλυψιν
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει⁴ 8
 ὑμᾶς ἕως τέλους,⁵ ἀνεγκλήτους⁶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Πιστὸς ὁ θεός, δι' οὗ 9
 ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν⁷ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ
 χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ 10
 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε
 πάντες, καὶ μὴ ᾗ ἐν ὑμῖν σχίσματα,⁸ ἥτε δὲ
 κατηρτισμένοι⁹ ἐν τῷ αὐτῷ νοί¹⁰ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ
 γνώμῃ.¹¹ Ἐδηλώθη¹² γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, 11
 ὑπὸ τῶν Χλόης,¹³ ὅτι ἔριδες¹⁴ ἐν ὑμῖν εἰσιν. Λέγω δὲ 12
 τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου,
 Ἐγὼ δὲ Ἀπολλώ,¹⁵ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,¹⁶ Ἐγὼ δὲ χριστοῦ. 13
 Μεμέρισται¹⁷ ὁ χριστός; Μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη¹⁸

¹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ² ἀπεκδέχομαι, await eagerly, expect eagerly. ³ ἀποκάλυψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁴ βεβαιώω, confirm, secure. ⁵ τέλος, ους, τό, end, purpose. ⁶ ἀνεγκλήτος, above reproach, blameless. ⁷ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ⁸ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁹ καταρτίζω, mend, fit. ¹⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹¹ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion. ¹² δηλώω, show, make clear. ¹³ χλόη, ης, ἡ, fresh growth, grass. ¹⁴ ἔρις, ιδος, ἡ, strife, contention. ¹⁵ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹⁶ Κηφᾶς, ᾱ, ὁ, Cephas. ¹⁷ μερίζω, divide, part. ¹⁸ σταυρώω, crucify.

ὑπὲρ ὑμῶν, ἥ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14

Εὐχαριστῶ¹ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ

Κρίσπον² καὶ Γάϊον·³ ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν 15

ὄνομα ἐβάπτισα. Ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ⁴ 16

οἶκον· λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. Οὐ 17

γὰρ ἀπέστειλέν με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ’

εὐαγγελίζεσθαι· οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ⁵ ὁ

σταυρὸς⁶ τοῦ χριστοῦ.

Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ⁶ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις 18

μωρία⁷ ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ

ἐστίν. Γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν,⁸ 19

καὶ τὴν σύνεσιν⁹ τῶν συνετῶν¹⁰ ἀθετήσω.¹¹ Ποῦ¹² 20

σοφός,⁸ Ποῦ¹² γραμματεύς; Ποῦ¹² συζητητὴς¹³ τοῦ

αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ ἐμώρανε¹⁴ ὁ θεὸς τὴν σοφίαν

τοῦ κόσμου τούτου; Ἐπειδὴ¹⁵ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ 21

¹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ² Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ³ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ⁴ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ⁵ κενόω, empty, make void. ⁶ σταυρὸς, οὔ, ὁ, cross. ⁷ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁸ σοφός, wise. ⁹ σύνεσις, εως, ἡ, understanding, insight. ¹⁰ συνετός, intelligent, clever. ¹¹ ἀθετέω, reject, annul. ¹² ποῦ, where?. ¹³ συζητητής, οὔ, ὁ, disputer, debater. ¹⁴ μωραίνω, make foolish, make tasteless. ¹⁵ ἐπειδὴ, since, because.

θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν,
 εὐδόκησεν¹ ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας² τοῦ κηρύγματος³
 σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. Ἐπειδὴ⁴ καὶ Ἰουδαῖοι 22
 σημεῖον αἰτοῦσιν, καὶ Ἑλλήνες⁵ σοφίαν ζητοῦσιν: 23
 ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον,⁶
 Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον,⁷ Ἑλλήσιν⁵ δὲ μωρίαν:² 24
 αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς,⁸ Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν,⁵
 χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. Ὅτι τὸ μωρὸν 25
 τοῦ θεοῦ σοφώτερον¹⁰ τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ
 ἀσθενὲς¹¹ τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον¹² τῶν ἀνθρώπων ἐστίν.

Βλέπετε γὰρ τὴν κλήσιν¹³ ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ 26
 σοφοί¹⁰ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί,¹⁴ οὐ πολλοὶ
 εὐγενεῖς:¹⁵ ἀλλὰ τὰ μωρὰ⁹ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹⁶ ὁ 27
 θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς¹⁰ καταισχύνῃ:¹⁷ καὶ τὰ ἀσθενῆ¹¹

¹ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ² μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ⁴ ἐπειδὴ, since, because. ⁵ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ⁶ σταυρώω, crucify. ⁷ σκάνδαλον, ου, τό, cause of stumbling, snare. ⁸ κλητός, called, summoned. ⁹ μωρός, foolish, stupid. ¹⁰ σοφός, wise. ¹¹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹² ἰσχυρός, strong, mighty. ¹³ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ¹⁴ δυνατός, powerful, possible. ¹⁵ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁶ ἐκλέγεσθαι, choose, elect. ¹⁷ καταισχύνω, put to shame, shame.

τοῦ κόσμου ἐξελέξατο¹ ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ² τὰ
 ἰσχυρά:³ καὶ τὰ ἀγενῆ⁴ τοῦ κόσμου καὶ τὰ 28
 ἐξουθενημένα⁵ ἐξελέξατο¹ ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα
 τὰ ὄντα καταργήσῃ:⁶ ὅπως μὴ καυχῆσθαι⁷ πᾶσα 29
 σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν 30
 χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ,
 δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμός,⁸ καὶ ἀπολύτρωσις:⁹ ἵνα, 31
 καθὼς γέγραπται, Ὁ καυχώμενος,⁷ ἐν κυρίῳ
 καυχάσθω.⁷

Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἦλθον οὐ καθ' 2
 ὑπεροχὴν¹⁰ λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων¹¹ ὑμῖν τὸ
 μαρτύριον¹² τοῦ θεοῦ. Οὐ γὰρ ἔκρινα τοῦ εἰδέναι τι ἐν 2
 ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον.
 Καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ¹⁴ καὶ ἐν φόβῳ¹⁵ καὶ ἐν τρόμῳ¹⁶ 3
 πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. Καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ 4

¹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ² καταισχύνω, put to shame, shame. ³ ἰσχυρός, strong, mighty. ⁴ ἀγενής, base, low. ⁵ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁶ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁷ καυχάομαι, boast, glory. ⁸ ἁγιασμός, οὐ, ὁ, consecration, holiness. ⁹ ἀπολύτρωσις, εὐω, ἡ, redemption, deliverance. ¹⁰ ὑπεροχή, ἡς, ἡ, superiority, authority. ¹¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹² μαρτύριον, οὐ, τό, testimony, witness. ¹³ σταυρόω, crucify. ¹⁴ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹⁵ φόβος, οὐ, ὁ, fear, terror. ¹⁶ τρόμος, οὐ, ὁ, trembling, quaking.

κήρυγμά¹ μου οὐκ ἐν πειθοῖς² ἀνθρωπίνης³ σοφίας
 λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει⁴ πνεύματος καὶ δυνάμεως: 5
 ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾗ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν
 δυνάμει θεοῦ.

Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις:⁵ σοφίαν δὲ οὐ τοῦ 6
 αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων⁶ τοῦ αἰῶνος
 τούτου, τῶν καταργουμένων:⁷ ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν 7
 θεοῦ ἐν μυστηρίῳ,⁸ τὴν ἀποκεκρυμμένην,⁹ ἣν
 προώρισεν¹⁰ ὁ θεὸς πρὸ¹¹ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν: 8
 ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων⁶ τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν:
 εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης
 ἐσταύρωσαν:¹² ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἄ ὀφθαλμὸς 9
 οὐκ εἶδεν, καὶ οὗς¹³ οὐκ ἤκουσεν, καὶ ἐπὶ καρδίαν
 ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἡτοίμασεν¹⁴ ὁ θεὸς τοῖς
 ἀγαπῶσιν αὐτόν. Ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς ἀπεκάλυψεν¹⁵ διὰ 10

¹ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ² πειθός, persuasive. ³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁴ ἀπόδειξις, εως, ἡ, proof, demonstration. ⁵ τέλειος, complete, perfect. ⁶ ἀρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ⁷ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁸ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁹ ἀποκρύπτω, hide, conceal. ¹⁰ προορίζω, predetermine, foreordain. ¹¹ πρό, before (gen), before. ¹² σταυρόω, crucify. ¹³ οὗς, ους, τό, ear. ¹⁴ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ¹⁵ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover.

τοῦ πνεύματος αὐτοῦ: τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ,¹
 καὶ τὰ βάθη² τοῦ θεοῦ. Τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ 11
 τοῦ ἀνθρώπου, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν
 αὐτῷ; Οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ
 πνεῦμα τοῦ θεοῦ. Ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου 12
 ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα
 εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα³ ἡμῖν. Ἄ καὶ 13
 λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς⁴ ἀνθρωπίνης⁵ σοφίας
 λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς⁴ πνεύματος ἁγίου,
 πνευματικοῖς⁶ πνευματικὰ⁶ συγκρίνοντες.⁷ Ψυχικὸς⁸ 14
 δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ:
 μωρία⁹ γὰρ αὐτῷ ἐστίν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι
 πνευματικῶς¹⁰ ἀνακρίνεται.¹¹ Ὁ δὲ πνευματικὸς⁶ 15
 ἀνακρίνει¹¹ μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς
 ἀνακρίνεται.¹¹ Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν¹² κυρίου, ὃς 16
 συμβιβάσει¹³ αὐτόν; Ἡμεῖς δὲ νοῦν¹² χριστοῦ ἔχομεν.

¹ ἐρευνᾶω, search diligently. ² βάθος, οὐς, τό, depth, deep. ³ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁴ διδακτός, instructed, taught. ⁵ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁶ πνευματικός, spiritual. ⁷ συγκρίνω, combine, compare. ⁸ ψυχικός, natural, worldly-minded. ⁹ μωρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ¹⁰ πνευματικῶς, spiritually, in a spiritual manner. ¹¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹² νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹³ συμβιβάζω, hold together, instruct.

Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς 3

πνευματικοῖς,¹ ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς,² ὡς νηπίοις³ ἐν

χριστῷ. Γάλα⁴ ὑμᾶς ἐπότισα,⁵ καὶ οὐ βρώμα:⁶ οὐπῶ⁷ 2

γὰρ ἐδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε: ἔτι γὰρ 3

σαρκικοί² ἐστε: ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος⁸ καὶ ἔρις⁹ καὶ

διχοστασίαι,¹⁰ οὐχὶ σαρκικοί² ἐστε, καὶ κατὰ

ἄνθρωπον περιπατεῖτε; Ὅταν γὰρ λέγῃ τις, Ἐγὼ μὲν 4

εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ, Ἐγὼ Ἀπολλώ,¹¹ οὐχὶ

σαρκικοί² ἐστε; Τίς οὖν ἐστὶν Παῦλος, τίς δέ 5

Ἀπολλῶς,¹¹ ἀλλ' ἡ διάκονοι¹² δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ

ἐκάστω ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν; Ἐγὼ ἐφύτευσα,¹³ 6

Ἀπολλῶς¹¹ ἐπότισεν,⁵ ἀλλ' ὁ θεὸς ἡύξανεν.¹⁴ Ὡστε 7

οὔτε ὁ φυτεύων¹³ ἐστὶν τι, οὔτε ὁ ποτίζων,⁵ ἀλλ' ὁ

αὐξάνων¹⁴ θεός. Ὁ φυτεύων¹³ δὲ καὶ ὁ ποτίζων⁵ ἐν 8

εἰσιν: ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν¹⁵ λήψεται κατὰ τὸν

ἴδιον κόπον.¹⁶ Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί:¹⁷ θεοῦ 9

¹ πνευματικός, spiritual. ² σαρκικός, fleshly, carnal. ³ νήπιος, infant, child. ⁴ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁷ οὐπῶ, not yet. ⁸ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁹ ἔρις, ἶδος, ἡ, strife, contention. ¹⁰ διχοστασία, ας, ἡ, dissension, division. ¹¹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ¹² διάκονος, ου, ὁ, minister, deacon. ¹³ φυτεύω, plant. ¹⁴ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁵ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁶ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁷ συνεργός, οὔ, ὁ, fellow worker.

γεώργιον,¹ θεοῦ οἰκοδομή² ἐστε.

Κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς³ 10

ἀρχιτέκτων⁴ θεμέλιον⁵ τέθεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ.⁶

Ἐκαστος δὲ βλέπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ.⁶ Θεμέλιον⁵ 11

γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον,⁷

ὃς ἐστὶν Ἰησοῦς χριστός. Εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ⁶ ἐπὶ 12

τὸν θεμέλιον⁵ τοῦτον χρυσόν,⁸ ἄργυρον,⁹ λίθους

τιμίους,¹⁰ ξύλα,¹¹ χόρτον,¹² καλάμην,¹³ ἐκάστου τὸ 13

ἔργον φανερόν¹⁴ γενήσεται: ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει,¹⁵

ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται:¹⁶ καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον

ὁποῖόν¹⁷ ἐστὶν τὸ πῦρ δοκιμάσει.¹⁸ Εἴ τινος τὸ ἔργον 14

μένει ὁ ἐποικοδόμησεν,⁶ μισθόν¹⁹ λήψεται. Εἴ τινος τὸ 15

ἔργον κατακαήσεται,²⁰ ζημιωθήσεται:²¹ αὐτὸς δὲ

σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός.

¹ γεώργιον, ου, τό, cultivated land, field. ² οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ³ σοφός, wise. ⁴ ἀρχιτέκτων, ονος, ὁ, master builder. ⁵ θεμέλιος, ου, ὁ, foundation. ⁶ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ⁷ κείμεναι, lie, be laid. ⁸ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ⁹ ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹⁰ τίμιος, precious, honorable. ¹¹ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹² χόρτος, ου, ὁ, grass, hay. ¹³ καλάμη, ης, ἡ, stubble, straw. ¹⁴ φανερός, manifest, apparent. ¹⁵ δηλώω, show, make clear. ¹⁶ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁷ ὁποῖος, what sort of, what kind of. ¹⁸ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁹ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ²⁰ κατακαίω, burn up, consume entirely. ²¹ ζημιόω, suffer loss, inflict loss upon.

Οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς¹ θεοῦ ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ 16

οἰκεῖ² ἐν ὑμῖν; Εἴ τις τὸν ναὸν¹ τοῦ θεοῦ φθείρει,³ 17

φθερεῖ³ τοῦτον ὁ θεός· ὁ γὰρ ναὸς¹ τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν,

οἵτινές ἐστε ὑμεῖς.

Μηδεὶς ἐαυτὸν ἐξαπατάτω·⁴ εἴ τις δοκεῖ σοφός⁵ εἶναι ἐν 18

ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρός⁶ γενέσθω, ἵνα γένηται

σοφός.⁵ Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μαρία⁷ 19

παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. Γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος⁸

τοὺς σοφοὺς⁵ ἐν τῇ πανουργίᾳ⁹ αὐτῶν. Καὶ πάλιν, 20

Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς¹⁰ τῶν σοφῶν,⁵ ὅτι

εἰσὶν μάταιοι.¹¹ Ὡστε μηδεὶς καυχάσθω¹² ἐν 21

ἀνθρώποις· πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε 22

Ἀπολλῶς,¹³ εἴτε Κηφᾶς,¹⁴ εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴτε

θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα,¹⁵ εἴτε μέλλοντα· πάντα ὑμῶν

ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, χριστὸς δὲ θεοῦ. 23

¹ ναός, οὖ, ὁ, temple, shrine. ² οἰκέω, inhabit, dwell. ³ φθείρω, destroy, corrupt. ⁴ ἐξαπατάω, seduce wholly, deceive.

⁵ σοφός, wise. ⁶ μωρός, foolish, stupid. ⁷ μαρία, ας, ἡ, foolishness, folly. ⁸ δράσσομαι, catch, seize. ⁹ πανουργία, ας, ἡ, cleverness, craftiness. Trickery. ¹⁰ διαλογισμός, οὖ, ὁ, reasoning, questioning. ¹¹ μάταιος, vain, useless. ¹² καυχάομαι, boast, glory. ¹³ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollon. ¹⁴ Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas. ¹⁵ ἐνίστημι, be present, place in or upon.

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω¹ ἄνθρωπος, ὡς ὑπηρέτας² 4
 χριστοῦ καὶ οἰκονόμους³ μυστηρίων⁴ θεοῦ. Ὁ δὲ 2
 λοιπόν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις,³ ἵνα πιστός τις
 εὐρεθῇ. Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν⁵ ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν 3
 ἀνακριθῶ,⁶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης⁷ ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ
 ἐμαυτὸν⁸ ἀνακρίνω.⁶ Οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ⁸ σύνοιδα,⁹ 4
 ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι·¹⁰ ὁ δὲ ἀνακρίνων⁶ με
 κύριός ἐστιν. Ὡστε μὴ πρὸ¹¹ καιροῦ τι κρίνετε, ἕως ἂν 5
 ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει¹² τὰ κρυπτὰ¹³ τοῦ
 σκότους,¹⁴ καὶ φανερώσει¹⁵ τὰς βουλάς¹⁶ τῶν καρδιῶν·
 καὶ τότε ὁ ἔπαινος¹⁷ γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ.

Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα¹⁸ εἰς ἐμαυτὸν⁸ καὶ 6
 Ἀπολλῶ¹⁹ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε²⁰ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ
 γέγραπται φρονεῖν,²¹ ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἐνός

¹ λογιζομαι, calculate, consider. ² ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ³ οἰκονόμος, ου, ὁ, manager, steward. ⁴ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ⁵ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁷ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁸ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁹ σύνοιδα, know, be conscious of. ¹⁰ δικαίω, justify, pronounce righteous. ¹¹ πρὸ, before (gen), before. ¹² φωτίζω, give light, enlighten. ¹³ κρυπτός, hidden, secret. ¹⁴ σκότος, ους, τό, darkness. ¹⁵ φανερώω, reveal, manifest. ¹⁶ βουλή, ἥς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁷ ἔπαινος, ου, ὁ, praise, commendation. ¹⁸ μετασχηματίζω, transform, disguise. ¹⁹ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²⁰ μαθήσθω, learn, ascertain. ²¹ φρονέω, think, judge.

φυσιοῦσθε¹ κατὰ τοῦ ἐτέρου. Τίς γάρ σε διακρίνει;² Τί³ 7
 δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; Εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι³
 ὡς μὴ λαβών; Ἦδη κεκορεσμένοι⁴ ἐστέ, ἤδη 8
 ἐπλουτήσατε,⁵ χωρὶς⁶ ἡμῶν ἐβασιλεύσατε;⁷ καὶ
 ὄφελόν⁸ γε⁹ ἐβασιλεύσατε,⁷ ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν
 συμβασιλεύσωμεν.¹⁰ Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς 9
 ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν¹¹ ὡς ἐπιθανατίους;¹²
 ὅτι θέατρον¹³ ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ
 ἀνθρώποις. Ἡμεῖς μωροὶ¹⁴ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ 10
 φρόνιμοι¹⁵ ἐν χριστῷ: ἡμεῖς ἀσθενεῖς,¹⁶ ὑμεῖς δὲ
 ἰσχυροί:¹⁷ ὑμεῖς ἔνδοξοι,¹⁸ ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι.¹⁹ Ἄχρι²⁰ τῆς 11
 ἄρτι²¹ ὥρας καὶ πεινῶμεν,²² καὶ διψῶμεν,²³ καὶ
 γυμνητεύομεν,²⁴ καὶ κολαφιζόμεθα,²⁵ καὶ ἀστατοῦμεν,
 καὶ κοπιῶμεν²⁷ ἐργαζόμενοι²⁸ ταῖς ἰδίαις χερσίν: 12
 λοιδορούμενοι²⁹ εὐλογοῦμεν:³⁰ διωκόμενοι³¹

¹ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ² διακρίνω, discriminate, judge. ³ καυχάομαι, boast, glory. ⁴ κορέννυμι, satiate, fill. ⁵ πλουτέω, be rich, become rich. ⁶ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁷ βασιλεύω, reign, rule. ⁸ ὄφελον, would that (used to express a fruitless wish) ⁹ γέ, indeed, at least. ¹⁰ συμβασιλεύω, rule (as king) with someone. ¹¹ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ¹² ἐπιθανάτιος, condemned to death. ¹³ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ¹⁴ μωρός, foolish, stupid. ¹⁵ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁶ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁷ ἰσχυρός, strong, mighty. ¹⁸ ἔνδοξος, honored, glorious. ¹⁹ ἄτιμος, without honor, dishonored. ²⁰ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²¹ ἄρτι, now, just now. ²² πεινάω, hunger, am hungry. ²³ διψάω, thirst, thirst for. ²⁴ γυμνητεύω, am poorly clad. ²⁵ κολαφίζω, strike with the fist, treat roughly. ²⁶ ἀστατέω, be unsettled, be homeless. ²⁷ κοπιάω, toil, labor. ²⁸ ἐργάζομαι, work, word. ²⁹ λοιδορέω, abuse, revile. ³⁰ εὐλογέω, bless. ³¹ διώκω, pursue, persecute.

ἀνεχόμεθα:¹ βλασφημούμενοι² παρακαλοῦμεν: ὡς 13

περικαθάρματα³ τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων

περίψημα⁴ ἕως ἄρτι.⁵

Οὐκ ἐντρέπων⁶ ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου 14

ἀγαπητὰ νουθετῶ.⁷ Ἐὰν γὰρ μυρίου⁸ παιδαγωγού⁹ 15

ἔχητε ἐν χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας: ἐν γὰρ

χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί¹⁰ μου γίνεσθε. Διὰ 16

τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον,¹¹ ὃς ἐστὶν τέκνον μου

ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει¹²

τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ¹³ ἐν

πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου 18

πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν¹⁴ τινες. Ἐλεύσομαι δὲ ταχέως 19

πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν

λόγον τῶν πεφυσιωμένων,¹⁴ ἀλλὰ τὴν δύναμιν. Οὐ 20

¹ ἀνέχομαι, endure, bear with. ² βλασφημέω, revile, blaspheme. ³ περικαθαрма, τος, τό, dirt, refuse. ⁴ περίψημα, τος, τό, dirt, dregs. ⁵ ἄρτι, now, just now. ⁶ ἐντρέπω, turn about, reverence. ⁷ νουθετέω, admonish, exhort. ⁸ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁹ παιδαγωγός, οὐ, ὁ, tutor, guardian. ¹⁰ μιμητής, οὐ, ὁ, imitator. ¹¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ¹² ἀναμνήσκω, remind, remember. ¹³ πανταχοῦ, everywhere. ¹⁴ φυσίω, puff or blow up, be arrogant. ¹⁵ ταχέως, quickly, soon.

γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυνάμει. Τί 21

θέλετε; Ἐν ῥάβδῳ¹ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ

πνεύματί τε πραότητος;²

Ὅλως³ ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία,⁴ καὶ τοιαύτη πορνεία,⁴ 5

ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται,⁵ ὥστε γυναικᾶ

τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι⁶ ἐστέ, 2

καὶ οὐχὶ μάλλον ἐπενθήσατε,⁷ ἵνα ἐξαρθῇ⁸ ἐκ μέσου

ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς 3

ἀπῶν⁹ τῷ σώματι παρῶν¹⁰ δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη

κέκρικα ὡς παρῶν,¹⁰ τὸν οὕτως τοῦτο

κατεργασάμενον,¹¹ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν 4

Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ

πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ

χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ¹² εἰς 5

ὄλεθρον¹³ τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ

¹ ῥάβδος, ου, ἡ, staff, rod. ² πραΰτης, mildness, gentleness. ³ ὅλως, altogether, completely. ⁴ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁵ ὀνομάζω, name, give a name to. ⁶ φουσιῶ, puff or blow up, be arrogant. ⁷ πενθέω, mourn, lament. ⁸ ἐξαίρω, remove, drive away. ⁹ ἀπείμι, go away, depart. ¹⁰ ἄρπειμι, be present, have arrived. ¹¹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹² Σατανᾶς, ᾧ, ὁ, Satan, adversary. ¹³ ὄλεθρος, ου, ὁ, destruction, death.

ἡμέρα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα¹ 6
 ὑμῶν. Οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ² ζύμη³ ὅλον τὸ φύραμα⁴
 ζυμοῖς;⁵ Ἐκκαθάρατε⁶ τὴν παλαιὰν⁷ ζύμην,³ ἵνα ἦτε 7
 νέον⁸ φύραμα,⁴ καθὼς ἐστε ἄζυμοι.⁹ Καὶ γὰρ τὸ
 Πάσχα¹⁰ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη¹¹ χριστός· ὥστε 8
 ἐορτάζωμεν,¹² μὴ ἐν ζύμῃ³ παλαιᾷ,⁷ μηδὲ ἐν ζύμῃ³
 κακίας¹³ καὶ πονηρίας,¹⁴ ἀλλ' ἐν ἄζυμοις⁹ εἰλικρινείας¹⁵
 καὶ ἀληθείας.

Ἐγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ¹⁶ μὴ συναναμίγνυσθαι¹⁷ 9
 πόρνοις·¹⁸ καὶ οὐ πάντως¹⁹ τοῖς πόρνοις¹⁸ τοῦ κόσμου 10
 τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις,²⁰ ἢ ἄρπαξιν,²¹ ἢ
 εἰδωλολάτραις·²² ἐπεὶ²³ ὀφείλετε²⁴ ἄρα²⁵ ἐκ τοῦ κόσμου
 ἐξελθεῖν. Νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι,¹⁷ 11
 ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος²⁶ ἢ πόρνος,¹⁸ ἢ

¹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ² μικρός, small, little. ³ ζύμη, ης, ἡ, leaven, ferment. ⁴ φύραμα, τος, τό, that which is mixed, lump. ⁵ ζυμῶν, leaven, ferment. ⁶ ἐκκαθαίρω, cleanse thoroughly, clean out. ⁷ παλαιός, old, ancient. ⁸ νέος, new, young. ⁹ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ¹⁰ πάσχα, τό, passover, passover feast. ¹¹ θύω, sacrifice, kill. ¹² ἐορτάζω, celebrate a feast, keep a feast. ¹³ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁴ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness. ¹⁵ εἰλικρινεία, ας, ἡ, sincerity, purity of motive. ¹⁶ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ¹⁷ συναναμίγνυμι, associate with, mingle. ¹⁸ πόρνος, ου, ὁ, fornicator, immoral person. ¹⁹ πάντως, altogether, by all means. ²⁰ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ²¹ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ²² εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshipper, idolater. ²³ ἐπεὶ, when, since. ²⁴ ὀφείλω, owe, ought. ²⁵ ἄρα, so, then. ²⁶ ὀνομάζω, name, give a name to.

πλεονέκτης,¹ ἡ εἰδωλολάτρης,² ἡ λοιδορος,³ ἡ μέθυσος,
 ἡ ἄρπαξ·⁵ τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν.⁶ Τί γάρ μοι 12
 καὶ τοὺς ἔξω κρίνεις; Οὐχὶ τοὺς ἔσω⁷ ὑμεῖς κρίνετε; 13
 Τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρίνει. Καὶ ἐξαρεῖτε⁸ τὸν πονηρὸν
 ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμᾷ⁹ τις ὑμῶν, πράγμα¹⁰ ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, 6
 κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων,¹¹ καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2
 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; Καὶ εἰ
 ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοι¹² ἔστε κριτηρίων¹³
 ἐλαχίστων;¹⁴ Οὐκ οἶδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν; 3
 Μήτι¹⁵ γέ¹⁶ βιωτικά;¹⁷ Βιωτικά¹⁷ μὲν οὖν κριτήρια¹³ 4
 ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους¹⁸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,
 τούτους καθίζετε.¹⁹ Πρὸς ἐντροπὴν²⁰ ὑμῖν λέγω. 5
 Οὕτως οὐκ ἐνι²¹ ἐν ὑμῖν σοφὸς²² οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται

¹ πλεονέκτης, ου, ὁ, covetous or greedy person. ² εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ³ λοιδορος, ου, ὁ, reviler, abusive person. ⁴ μέθυσος, ου, ὁ, drunkard. ⁵ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ⁶ συνεσθίω, eat with. ⁷ ἔσω, within, inside. ⁸ ἐξαίρω, remove, drive away. ⁹ τολμᾶω, dare, endure. ¹⁰ πράγμα, τος, τό, deed, matter. ¹¹ ἄδικος, unjust, unrighteous. ¹² ἀνάξιος, unworthy, incompetent. ¹³ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ¹⁴ ἐλάχιστος, least, smallest. ¹⁵ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁶ γέ, indeed, at least. ¹⁷ βιωτικός, matter of daily life, life. ¹⁸ ἐξουθενέω, despise, ignore. ¹⁹ καθίζω, you sit. ²⁰ ἐντροπή, ἧς, ἡ, shame, humiliation. ²¹ ἐνι, there is in, is present. ²² σοφός, wise.

διακρίναι¹ ἀνά² μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ 6

ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ

ἀπίστων·³ Ἦδη μὲν οὖν ὅλως⁴ ἥττημα⁵ ὑμῖν ἐστιν, 7

ὅτι κρίματα⁶ ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον

ἀδικεῖσθε;⁷ Διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε;⁸ Ἀλλὰ 8

ὕμεις ἀδικεῖτε⁷ καὶ ἀποστερεῖτε,⁸ καὶ ταῦτα ἀδελφούς.

Ἦ οὐκ οἶδατε ὅτι ἄδικοι⁹ βασιλείαν θεοῦ οὐ 9

κληρονομήσουσιν;¹⁰ Μὴ πλανᾶσθε·¹¹ οὔτε πόρνοι,¹²

οὔτε εἰδωλολάτραι,¹³ οὔτε μοιχοί,¹⁴ οὔτε μαλακοί,¹⁵

οὔτε ἀρσενικοῖται,¹⁶ οὔτε πλεονέκται,¹⁷ οὔτε κλέπται,¹⁸ 10

οὔτε μέθυσοι,¹⁹ οὐ λοῖδοροι,²⁰ οὐχ ἄρπαγες,²¹

βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν.¹⁰ Καὶ ταῦτά 11

τινες ἦτε· ἀλλὰ ἀπελούσασθε,²² ἀλλὰ ἡγιασθητε,²³

ἀλλ' ἐδικαιώθητε²⁴ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,

¹ διακρίνω, discriminate, judge. ² ἀνά, upwards, upon. ³ ἀπιστος, unbelieving, faithless. ⁴ ὅλως, altogether, completely. ⁵ ἥττημα, τὸς, τό, loss, failure. ⁶ κρίμα, ὅς, τό, judgment, verdict. ⁷ ἀδικέω, do wrong, harm. ⁸ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ⁹ ἄδικος, unjust, unrighteous. ¹⁰ κληρονομέω, inherit, obtain. ¹¹ πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹² πόρνος, οὐ, ὁ, fornicator, immoral person. ¹³ εἰδωλολάτρης, οὐ, ὁ, image worshiper, idolater. ¹⁴ μοιχός, οὐ, ὁ, adulterer. ¹⁵ μαλακός, soft, effeminate. ¹⁶ ἀρσενικοῖτης, οὐ, ὁ, male engaging in same-sex sexual activity. ¹⁷ πλεονέκτης, οὐ, ὁ, covetous or greedy person. ¹⁸ κλέπτης, οὐ, ὁ, thief. ¹⁹ μέθυσος, οὐ, ὁ, drunkard. ²⁰ λοῖδορος, οὐ, ὁ, reviler, abusive person. ²¹ ἄρπαξ, ravenous, rapacious. ²² ἀπολούω, wash off, wash away. ²³ ἡγιάζω, make holy, consecrate. ²⁴ δικαιόω, justify, pronounce righteous.

καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει·² πάντα 12

μοι ἔξεστιν,¹ ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι³ ὑπό

τινος. Τὰ βρώματα⁴ τῇ κοιλίᾳ,⁵ καὶ ἡ κοιλία⁵ τοῖς 13

βρώμασιν·⁴ ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα

καταργήσει.⁶ Τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ,⁷ ἀλλὰ τῷ

κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν 14

κύριον ἡγείρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ⁸ διὰ τῆς δυνάμεως

αὐτοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη⁹ 15

χριστοῦ ἐστίν; Ἄρα οὖν τὰ μέλη⁹ τοῦ χριστοῦ

ποιήσω πόρνῃς¹⁰ μέλη;⁹ Μὴ γένοιτο. Οὐκ οἶδατε ὅτι ὁ 16

κολλώμενος¹¹ τῇ πόρνῃ¹⁰ ἐν σώμα ἐστίν; Ἔσονται

γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὁ δὲ κολλώμενος¹¹ 17

τῷ κυρίῳ ἐν πνεύμα ἐστίν. Φεύγετε¹² τὴν πορνείαν.⁷ 18

Πᾶν ἀμάρτημα¹³ ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτός¹⁴ τοῦ

¹ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ² συμφέρω, bring together, it is profitable. ³ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ⁴ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ⁵ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ⁶ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁸ ἐξεγείρω, raise, raise up. ⁹ μέλος, ους, τό, member, limb. ¹⁰ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ¹¹ κολλάω, glue, cleave. ¹² φεύγω, flee, escape. ¹³ ἀμάρτημα, τος, τό, sin, fault. ¹⁴ ἐκτός, aside from, besides.

σώματός ἐστιν: ὁ δὲ πορνεύων¹ εἰς τὸ ἴδιον σῶμα
 ἁμαρτάνει.² Ἡ οὐκ οἶδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς³ 19
 τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματος ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ;
 Καὶ οὐκ ἐστὲ ἐαυτῶν, ἡγοράσθητε⁴ γὰρ τιμῆς;⁵ 20
 δοξάσατε δὴ⁶ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ
 πνεύματι ὑμῶν, ἃτινά ἐστιν τοῦ θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ 7
 ἅπτεσθαι.⁷ Διὰ δὲ τὰς πορνείας⁸ ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ 2
 γυναικίκα ἐχέτω, καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. Τῇ 3
 γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην⁹ εὖνοιαν¹⁰ ἀποδιδότω:
 ὁμοίως¹² δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. Ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου 4
 σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹³ ἀλλ' ὁ ἀνὴρ: ὁμοίως¹² δὲ καὶ
 ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει,¹³ ἀλλ' ἡ
 γυνή. Μὴ ἀποστερεῖτε¹⁴ ἀλλήλους, εἰ μήτι¹⁵ ἂν ἐκ 5
 συμφώνου¹⁶ πρὸς καιρόν, ἵνα σχολάζητε¹⁷ τῇ νηστείᾳ¹⁸

¹ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ² ἁμαρτάνω, sin. ³ ναός, οὐ, ὁ, temple, shrine. ⁴ ἀγοράζω, buy. ⁵ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ⁶ δὴ, also, indeed. ⁷ ἅπτομαι, touch or handle. ⁸ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ⁹ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁰ εὖνοια, ας, ἡ, favor, affection. ¹¹ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹² ὁμοίως, likewise, in like manner. ¹³ ἐξουσιάζω, have authority over, master. ¹⁴ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ¹⁵ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ¹⁶ σύμφωνος, attuned to, harmonious. ¹⁷ σχολάζω, devote oneself to, be unoccupied. ¹⁸ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast.

καὶ τῇ προσευχῇ,¹ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε,²
 ἵνα μὴ πειράζῃ³ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς⁴ διὰ τὴν ἀκρασίαν⁵
 ὑμῶν. Τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην,⁶ οὐ κατ'
 ἐπιταγὴν.⁷ Θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ
 ἐμαυτόν:⁸ ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα⁹ ἔχει ἐκ θεοῦ, ὃς
 μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως.

Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις¹⁰ καὶ ταῖς χήραις,¹¹ καλὸν αὐτοῖς
 ἐστὶν ἐὰν μείνωσιν ὡς καὶ ἐγώ. Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται,
 γαμησάτωσαν:¹³ κρεῖσσον¹⁴ γὰρ ἐστὶν γαμῆσαι¹³ ἢ
 πυροῦσθαι.¹⁵ Τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν¹³ παραγγέλλω,¹⁶
 οὐκ ἐγώ, ἀλλ' ὁ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ
 χωρισθῆναι:¹⁷ ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ,¹⁷ μενέτω ἄγαμος,¹⁰
 ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω¹⁸ – καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ
 ἀφίεναι. Τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ κύριος: εἴ τις
 ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον,¹⁹ καὶ αὕτη συνευδοκεῖ

¹ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ² συνέρχομαι, come together, come or go with. ³ πειράζω, test, tempt. ⁴ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ⁵ ἀκρασία, ας, ἡ, lack of self-control, self-indulgence. ⁶ συγγνώμη, ἡς, ἡ, concession, indulgence. ⁷ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ⁸ ἐμαυτοῦ, of myself. ⁹ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ¹⁰ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ¹¹ χήρα, ας, ἡ, widow. ¹² ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ¹³ γαμέω, marry. ¹⁴ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ¹⁵ πυρόω, burn, am purified by fire. ¹⁶ παραγγέλλω, order, command. ¹⁷ χωρίζω, separate, depart. ¹⁸ καταλλάσσω, reconcile. ¹⁹ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ²⁰ συνευδοκέω, consent, approve.

οἰκεῖν¹ μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν. Καὶ γυνὴ ἥτις 13

ἔχει ἄνδρα ἄπιστον,² καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ³ οἰκεῖν¹

μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐτόν. Ἑγίασται⁴ γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ 14

ἄπιστος² ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται⁴ ἡ γυνὴ ἡ

ἄπιστος² ἐν τῷ ἀνδρί: ἐπεὶ⁵ ἄρα⁶ τὰ τέκνα ὑμῶν

ἀκάθαρτα⁷ ἐστίν, νῦν δὲ ἁγία ἐστίν. Εἰ δὲ ὁ ἄπιστος² 15

χωρίζεται,⁸ χωρίζεσθω.⁸ Οὐ δεδούλωται⁹ ὁ ἀδελφὸς ἡ

ἡ ἀδελφὴ¹⁰ ἐν τοῖς τοιοῦτοις: ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν

ἡμᾶς ὁ θεός. Τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; 16

Ἡ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις; Εἰ μὴ 17

ἐκάστω ὡς ἐμέρισεν¹¹ ὁ θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ

κύριος, οὕτως περιπατεῖτω. Καὶ οὕτως¹² ἐν ταῖς

ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι.¹³ Περιτετμημένος¹⁴ 18

τις ἐκλήθη; Μὴ ἐπισπάσθω.¹⁵ Ἐν ἀκροβυστίᾳ¹⁶ τις

ἐκλήθη; Μὴ περιτεμνέσθω.¹⁴ Ἡ περιτομὴ¹⁷ οὐδέν 19

ἐστίν, καὶ ἡ ἀκροβυστία¹⁶ οὐδέν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις¹⁸

¹ οἰκέω, inhabit, dwell. ² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ³ συνευδοκέω, consent, approve. ⁴ ἀγιάζω, make holy, consecrate. ⁵ ἐπεὶ, when, since. ⁶ ἄρα, so, then. ⁷ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁸ χωρίζω, separate, depart. ⁹ δουλόω, enslave, bring under subjection. ¹⁰ ἀδελφὴ, ἥς, ἡ, sister. ¹¹ μερίζω, divide, part. ¹² οὕτως, thus, so. ¹³ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁴ περιτέμνω, circumcise, circumcise. ¹⁵ ἐπισπάσθω, become uncircumcised. ¹⁶ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁷ περιτομή, ἥς, ἡ, circumcision. ¹⁸ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping.

ἐντολῶν θεοῦ. Ἐκαστος ἐν τῇ κλήσει¹ ἢ ἐκλήθη, ἐν 20
 ταύτῃ μενέτω. Δοῦλος ἐκλήθης; Μή σοι μελέτω:² 21
 ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος³ γενέσθαι, μᾶλλον
 χρῆσαι.⁴ Ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύθερος 22
 κυρίου ἐστίν· ὁμοίως⁶ καὶ ὁ ἐλεύθερος³ κληθεὶς,
 δοῦλός ἐστιν χριστοῦ. Τιμῆς⁷ ἡγοράσθητε:⁸ μὴ 23
 γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. Ἐκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, 24
 ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῶ.

Περὶ δὲ τῶν παρθένων⁹ ἐπιταγὴν¹⁰ κυρίου οὐκ ἔχω: 25
 γνώμην¹¹ δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος¹² ὑπὸ κυρίου πιστὸς
 εἶναι. Νομίζω¹³ οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν 26
 ἐνεστῶσαν¹⁴ ἀνάγκην,¹⁵ ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως
 εἶναι. Δέδεσαι¹⁶ γυναικί; Μὴ ζῆτει λύσιν.¹⁷ Λέλυσαι¹⁸ 27
 ἀπὸ γυναικός; Μὴ ζῆτει γυναῖκα. Ἐὰν δὲ καὶ γήμης,¹⁹ 28
 οὐχ ἡμαρτες:²⁰ καὶ ἐὰν γήμη¹⁹ ἡ παρθένος,⁹ οὐχ

¹ κλήσις, εως, ἡ, (divine) call, invitation. ² μέλει, it is a care, it concerns. ³ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

⁴ χρᾶσμαι, use, make use of. ⁵ ἀπελεύθερος, ου, ὁ, freedman. ⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ⁷ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ⁸ ἀγοράζω, buy. ⁹ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ¹⁰ ἐπιταγή, ἡς, ἡ, command, commandment. ¹¹ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ¹² ἐλεέω, have mercy, pity. ¹³ νομίζω, suppose, think. ¹⁴ ἐνίστημι, be present, place in or upon.

¹⁵ ἀνάγκη, ἡς, ἡ, necessity, distress. ¹⁶ δέω, bind, tie. ¹⁷ λύσις, εως, ἡ, release, separation. ¹⁸ λύω, untie, loose. ¹⁹ γαμέω, marry. ²⁰ ἡμαρτάνω, sin.

ἡμαρτεν.¹ Θλίψιν² δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι:
 ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.³ Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὁ 29
 καιρὸς συνεσταλμένος:⁴ τὸ λοιπὸν ἐστὶν ἵνα καὶ οἱ
 ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὦσιν: καὶ οἱ 30
 κλαίοντες,⁵ ὡς μὴ κλαίοντες:⁵ καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ
 χαίροντες: καὶ οἱ ἀγοράζοντες,⁶ ὡς μὴ κατέχοντες:⁷ 31
 καὶ οἱ χρώμενοι⁸ τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ
 καταχρώμενοι:⁹ παράγει¹⁰ γὰρ τὸ σχῆμα¹¹ τοῦ κόσμου
 τούτου. Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους¹² εἶναι. Ὁ ἄγαμος¹³ 32
 μεριμνᾷ¹⁴ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει¹⁵ τῷ κυρίῳ: ὁ δὲ 33
 γαμήσας¹⁶ μεριμνᾷ¹⁴ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει¹⁵ τῇ
 γυναικί. Μεμέρισται¹⁷ καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος.¹⁸ Ἡ 34
 ἄγαμος¹³ μεριμνᾷ¹⁴ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ᾗ ἁγία καὶ
 σώματι καὶ πνεύματι: ἡ δὲ γαμήσασα¹⁶ μεριμνᾷ¹⁴ τὰ
 τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει¹⁵ τῷ ἀνδρί. Τοῦτο δὲ πρὸς τὸ 35
 ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον¹⁹ λέγω: οὐχ ἵνα βρόχον²⁰ ὑμῖν

¹ ἡμαρτάνω, sin. ² θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ³ φείδομαι, spare, abstain. ⁴ συστέλλω, limit, shorten. ⁵ κλαίω, weep, weep for. ⁶ ἀγοράζω, buy. ⁷ κατέχω, hold back, hold fast. ⁸ χράσθαι, use, make use of. ⁹ καταχράσθαι, make full use of, use up. ¹⁰ παράγω, pass by, depart. ¹¹ σχῆμα, τος, τό, outward appearance, form. ¹² ἀμερίμνος, free from care, free from anxiety. ¹³ ἄγαμος, ου, ἡ, unmarried. ¹⁴ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹⁵ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁶ γαμέω, marry. ¹⁷ μερίζω, divide, part. ¹⁸ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ¹⁹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ²⁰ βρόχος, ου, ὁ, noose, noose or snare.

ἐπιβάλλω,¹ ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον² καὶ εὐπρόσεδρον³
 τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως.⁴ Εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν⁵ ἐπὶ 36
 τὴν παρθένον⁶ αὐτοῦ νομίζει,⁷ ἐὰν ἢ ὑπέρακμος,⁸ καὶ
 οὕτως ὀφείλει⁹ γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω: οὐχ
 ἁμαρτάνει:¹⁰ γαμείτωσαν.¹¹ Ὅς δὲ ἔστηκεν ἑδραῖος¹² 37
 ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην,¹³ ἐξουσίαν δὲ ἔχει
 περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ
 καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον,⁶
 καλῶς¹⁴ ποιεῖ. Ὡστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων¹⁵ καλῶς¹⁴ ποιεῖ: 38
 ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων¹⁵ κρεῖσσον¹⁶ ποιεῖ. Γυνὴ δέδεταί¹⁷ 39
 νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς: ἐὰν δὲ καὶ
 κοιμηθῇ¹⁸ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθέρα¹⁹ ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι,
 μόνον ἐν κυρίῳ. Μακαριώτερα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως 40
 μένῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην:²⁰ δοκῶ δὲ καὶ γὰρ
 πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

¹ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ² εὐσχήμων, honorable. ³ εὐπρόσεδρος, devoted. ⁴ ἀπερισπάστως, without distraction. ⁵ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ⁶ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ⁷ νομίζω, suppose, think. ⁸ ὑπέρακμος, past the bloom of youth, of full age. ⁹ ὀφείλω, owe, ought. ¹⁰ ἁμαρτάνω, sin. ¹¹ γαμέω, marry. ¹² ἑδραῖος, steadfast, firm. ¹³ ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ¹⁴ καλῶς, rightly, well. ¹⁵ ἐκγαμίζω, give in marriage, marry. ¹⁶ κρεῖσσων, stronger, more excellent. ¹⁷ δέω, bind, tie. ¹⁸ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁹ ἐλευθέρος, free, delivered from obligation. ²⁰ γνώμη, ης, ἡ, purpose, opinion.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων,¹ οἶδαμεν ὅτι πάντες γινώσκιν² 8

ἔχομεν. Ἡ γινῶσις² φυσιοί,³ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.⁴ Εἰ 2

δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω⁵ οὐδὲν ἔγνωκεν καθῶς

δεῖ γινῶναι: εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται 3

ὑπ' αὐτοῦ. Περὶ τῆς βρώσεως⁶ οὖν τῶν εἰδωλοθύτων,¹ 4

οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἶδωλον⁷ ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς

θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. Καὶ γὰρ εἶπερ⁸ εἰσὶν λεγόμενοι 5

θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς: ὥσπερ⁹ εἰσὶν θεοὶ

πολλοί, καὶ κύριοι πολλοί: ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατήρ, 6

ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν: καὶ εἷς κύριος

Ἰησοῦς χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ. 7

Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γινῶσις:² τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει¹⁰

τοῦ εἰδώλου⁷ ἕως ἄρτι¹¹ ὡς εἰδωλόθυτον¹ ἐσθίουσιν,

καὶ ἡ συνείδησις¹⁰ αὐτῶν ἀσθενῆς¹² οὕσα μολύνεται.¹³ 8

Βρώμα¹⁴ δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν¹⁵ τῷ θεῷ: οὔτε γὰρ

ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν,¹⁶ οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν

¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ² γινῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ³ φυσιόω, puff or blow up, be arrogant. ⁴ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁵ οὐδέπω, not yet, still not. ⁶ βρώσις, εως, ἡ, eating, food. ⁷ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ⁸ εἶπερ, if perhaps, if indeed. ⁹ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁰ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ¹¹ ἄρτι, now, just now. ¹² ἀσθενής, weak, infirm. ¹³ μολύνω, stain, soil. ¹⁴ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁵ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁶ περισσεύω, abound, be rich.

ὑστερούμεθα.¹ Βλέπετε δὲ μήπως² ἡ ἐξουσία ὑμῶν 9
 αὕτη πρόσκομμα³ γένηται τοῖς ἀσθενούσιν.⁴ Ἐὰν γάρ 10
 τις ἴδῃ σε τὸν ἔχοντα γνῶσιν⁵ ἐν εἰδωλείῳ⁶
 κατακείμενον,⁷ οὐχὶ ἡ συνείδησις⁸ αὐτοῦ ἀσθενοῦς⁹
 ὄντος οἰκοδομηθήσεται¹⁰ εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα¹¹
 ἐσθίειν; Καὶ ἀπολείται ὁ ἀσθενῶν⁴ ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ¹² 11
 γνώσει,⁵ δι' ὃν χριστὸς ἀπέθανεν; Οὕτως δὲ 12
 ἁμαρτάνοντες¹³ εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες¹⁴
 αὐτῶν τὴν συνείδησιν⁸ ἀσθενοῦσαν,⁴ εἰς χριστὸν
 ἁμαρτάνετε.¹³ Διόπερ¹⁵ εἰ βρώμα¹⁶ σκανδαλίζει¹⁷ τὸν 13
 ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φάγω κρέα¹⁸ εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ
 τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.¹⁷

Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος;¹⁹ Οὐχὶ 9
 Ἰησοῦν χριστὸν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα; Οὐ τὸ
 ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; Εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ 2

¹ ὑστερέω, lack, need. ² μήπως, lest in any way, lest perhaps. ³ πρόσκομμα, τος, τό, stumbling, occasion of stumbling. ⁴ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁵ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁶ εἰδωλείον, ου, τό, idol's temple, temple for an image. ⁷ κατάκειμαι, lie down, lie sick. ⁸ συνείδησις, εως, ἡ, conscience. ⁹ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁰ οἰκοδομέω, build up, construct. ¹¹ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹² σός, your, yours. ¹³ ἁμαρτάνω, sin. ¹⁴ τύπτω, smite, beat. ¹⁵ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁶ βρώμα, τος, τό, food, food of any kind. ¹⁷ σκανδαλίζω, cause to stumble. ¹⁸ κρέας, τό, meat, flesh. ¹⁹ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation.

ἀπόστολος, ἀλλὰ γε¹ ὑμῖν εἰμι· ἡ γὰρ σφραγίς² τῆς
ἐμῆς ἀποστολῆς³ ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. Ἦ ἐμῇ³
ἀπολογία⁴ τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν⁵ αὕτη ἐστίν. Μὴ οὐκ⁴
ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; Μὴ οὐκ ἔχομεν⁵
ἐξουσίαν ἀδελφὴν⁶ γυναῖκα περιάγειν,⁷ ὥς καὶ οἱ
λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου, καὶ
Κηφᾶς;⁸ Ἦ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρνάβας⁹ οὐκ ἔχομεν⁶
ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;¹⁰ Τίς στρατεύεται¹¹ ἰδίῳις⁷
ὀψωνίοις¹² ποτέ;¹³ Τίς φυτεύει¹⁴ ἀμπελῶνα,¹⁵ καὶ ἐκ
τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; Ἦ τίς ποιμαίνει¹⁶
ποίμνην,¹⁷ καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος¹⁸ τῆς ποίμνης¹⁷ οὐκ
ἐσθίει; Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ; Ἦ οὐχὶ καὶ ὁ⁸
νόμος ταῦτα λέγει; Ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ⁹
γέγραπται, Οὐ φιμώσεις¹⁹ βοῦν²⁰ ἁλοῶντα.²¹ Μὴ τῶν
βοῶν²⁰ μέλει²² τῷ θεῷ; Ἦ δι' ἡμᾶς πάντως²³ λέγει; Δι'¹⁰

¹ γέ, indeed, at least. ² σφραγίς, ἰδος, ἡ, seal, signet ring. ³ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ⁴ ἀπολογία, ἀς, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁵ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ⁶ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ⁷ περιάγω, lead around, go about. ⁸ Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas. ⁹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁰ ἐργάζομαι, work, word. ¹¹ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ¹² ὀψώνιον, οὐ, τό, compensation, wages. ¹³ ποτέ, once, at some time. ¹⁴ φυτεύω, plant. ¹⁵ ἀμπελῶν, ὄνος, ὁ, vineyard. ¹⁶ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹⁷ ποίμνη, ἡς, ἡ, flock. ¹⁸ γάλα, γαλακτος, τό, milk. ¹⁹ φιμώω, muzzle, silence. ²⁰ βοῦς, ὁ, ox, cow. ²¹ ἁλοῶω, thresh. ²² μέλει, it is a care, it concerns. ²³ πάντως, altogether, by all means.

ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει¹ ὁ ἀροτριῶν²
 ἀροτριᾶν,² καὶ ὁ ἀλοῶν³ τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν⁴
 ἐπ' ἐλπίδι. Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικά⁵ ἐσπείραμεν, 11
 μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικά⁶ θερίσομεν;⁷ Εἰ ἄλλοι 12
 τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν,⁴ οὐ μᾶλλον ἡμεῖς;
 Ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα⁸ τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα
 στέγομεν,⁹ ἵνα μὴ ἐγκοπὴν¹⁰ τινα δῶμεν τῷ
 εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ 13
 ἐργαζόμενοι¹¹ ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ
 θυσιαστηρίῳ¹² προσεδρεύοντες¹³ τῷ θυσιαστηρίῳ¹²
 συμμερίζονται;¹⁴ Οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν¹⁵ τοῖς 14
 τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν¹⁶ ἐκ τοῦ εὐαγγελίου
 ζῆν. Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην⁸ τούτων: οὐκ ἔγραψα 15
 δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί: καλὸν γάρ μοι
 μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ καύχημά¹⁷ μου ἵνα τις
 κενώσῃ.¹⁸ Ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστιν μοι 16

¹ ὀφείλω, owe, ought. ² ἀροτριᾶω, plow. ³ ἀλοῶω, thresh. ⁴ μετέχω, partake of, share in. ⁵ πνευματικός, spiritual. ⁶ σαρκικός, fleshly, carnal. ⁷ θερίζω, reap, gather. ⁸ χρᾶσθαι, use, make use of. ⁹ στέγω, endure, bear. ¹⁰ ἐγκοπή, ἤς, ἡ, hindrance, impediment. ¹¹ ἐργάζομαι, work, word. ¹² θυσιαστήριον, οὐ, τό, altar. ¹³ προσεδρεύω, wait upon, minister to. ¹⁴ συμμερίζομαι, partake with. ¹⁵ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁶ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁷ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ¹⁸ κενώω, empty, make void.

καύχημα:¹ ἀνάγκη² γάρ μοι ἐπίκειται:³ οὐαὶ⁴ δέ μοι
 ἐστίν, ἐὰν μὴ εὐαγγελίζωμαι. Εἰ γὰρ ἐκὼν⁵ τοῦτο 17
 πράσσω,⁶ μισθὸν⁷ ἔχω: εἰ δὲ ἄκων,⁸ οἰκονομίαν⁹
 πεπίστευμαι. Τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ μισθός;⁷ Ἵνα 18
 εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον¹⁰ θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
 χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρῆσασθαι¹¹ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν
 τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος¹² γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν 19
 ἑμαυτὸν¹³ ἐδούλωσα,¹⁴ ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω.¹⁵ 20
 Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα
 Ἰουδαίους κερδήσω:¹⁵ τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον,
 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω:¹⁵ τοῖς ἀνόμοις¹⁶ ὡς 21
 ἄνομος,¹⁶ μὴ ὢν ἄνομος¹⁶ θεῷ ἀλλ' ἐννομος¹⁷ χριστῷ,
 ἵνα κερδήσω¹⁵ ἀνόμους.¹⁶ Ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν¹⁸ 22
 ὡς ἀσθενής,¹⁸ ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς¹⁸ κερδήσω.¹⁵ Τοῖς
 πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως¹⁹ τινὰς σώσω. 23

¹ καύχημα, τος, τό, boasting, ground of boasting. ² ἀνάγκη, ης, ἡ, necessity, distress. ³ ἐπίκειμαι, lie on, lie upon. ⁴ οὐαὶ, woe! alas! woe! ⁵ ἐκὼν, of one's own free will, voluntarily. ⁶ πράσσω, do, perform. ⁷ μισθός, οὐ, ὁ, wages, reward. ⁸ ἄκων, unwilling. ⁹ οἰκονομία, ας, ἡ, stewardship, administration. ¹⁰ ἀδάπανος, free, free of charge. ¹¹ καταχρᾶσθαι, make full use of, use up. ¹² ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ¹³ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹⁴ δουλόω, enslave, bring under subjection. ¹⁵ κερδαίνω, gain, win. ¹⁶ ἄνομος, lawless, without law. ¹⁷ ἐννομος, legal, lawful. ¹⁸ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁹ πάντως, altogether, by all means.

Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνῶς¹
αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ² 24
τρέχοντες³ πάντες μὲν τρέχουσιν,⁴ εἷς δὲ λαμβάνει τὸ
βραβεῖον;⁵ Οὕτως τρέχετε,⁶ ἵνα καταλάβητε.⁷ Πᾶς δὲ 25
ὁ ἀγωνιζόμενος⁸ πάντα ἐγκρατεύεται:⁹ ἐκεῖνοι μὲν οὖν
ἵνα φθαρτὸν¹⁰ στέφανον¹¹ λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον.
Ἐγὼ τοίνυν¹³ οὕτως τρέχω¹⁴ ὥς οὐκ ἀδήλως:¹⁵ οὕτως 26
πυκτεύω,¹⁶ ὥς οὐκ ἀέρα¹⁷ δέρων:¹⁸ ἀλλ' ὑπωπιάζω¹⁹ 27
μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ,²⁰ μήπως,²¹ ἄλλοις
κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος²² γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν,²³ ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες 10
ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν²⁴ ἦσαν, καὶ πάντες διὰ
τῆς θαλάσσης διήλθον,²⁵ καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν 2
ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ²⁴ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ 3

¹ συγκοινωνός, οὐ, ὁ, partaker, participant. ² στάδιον, οὐ, τό, stadia, length of a stadium. ³ τρέχω, run, exercise myself. ⁴ τρέχω, they run. ⁵ βραβεῖον, οὐ, τό, prize. ⁶ τρέχω, you run. ⁷ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁸ ἀγωνίζομαι, contend, struggle. ⁹ ἐγκρατεύομαι, exercise self-control. ¹⁰ φθαρτός, perishable, corruptible. ¹¹ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ¹² ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ¹³ τοίνυν, accordingly, therefore. ¹⁴ τρέχω, I run. ¹⁵ ἀδήλως, uncertainly, out of sight. ¹⁶ πυκτεύω, box. ¹⁷ ἀήρ, ος, ὁ, air. ¹⁸ δέρω, beat, flay. ¹⁹ ὑπωπιάζω, strike in the face, treat roughly. ²⁰ δουλαγωγέω, enslave, subjugate. ²¹ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ²² ἀδόκιμος, not passing the test, rejected. ²³ ἀγνοέω, not know, be unaware. ²⁴ νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ²⁵ διέρχομαι, cross over, pass through.

πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα¹ πνευματικὸν² ἔφαγον, καὶ 4

πάντες τὸ αὐτὸ πόμα³ πνευματικὸν² ἔπιον· ἔπινον γὰρ

ἐκ πνευματικῆς² ἀκολουθούσης πέτρας·⁴ ἡ δὲ πέτρα⁴

ἦν ὁ χριστός. Ἄλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν 5

εὐδόκησεν⁵ ὁ θεός· κατεστρώθησαν⁶ γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ.⁷

Ταῦτα δὲ τύποι⁸ ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι 6

ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς⁹ κακῶν, καθὼς κακέεινοι¹⁰

ἐπεθύμησαν.¹¹ Μὴδὲ εἰδωλολάτραι¹² γίνεσθε, καθὼς 7

τινες αὐτῶν· ὥσπερ¹³ γέγραπται, Ἐκάθισεν¹⁴ ὁ λαὸς

φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.¹⁵ Μὴδὲ 8

πορνεύωμεν,¹⁶ καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν,¹⁶ καὶ

ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσι¹⁷ τρεῖς χιλιάδες.¹⁸ Μὴδὲ 9

ἐκπειράζωμεν¹⁹ τὸν χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν

ἐπείρασαν,²⁰ καὶ ὑπὸ τῶν ὀφειῶν²¹ ἀπώλοντο. Μὴδὲ 10

γογγύζετε,²² καθὼς καὶ τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν,²² καὶ

¹ βρῶμα, τος, τό, food, food of any kind. ² πνευματικός, spiritual. ³ πόμα, τος, τό, drink. ⁴ πέτρα, ας, ἡ, rock. ⁵ εὐδοκέω, think it good, be well pleased with. ⁶ καταστρώννυμι, lay low, overthrow. ⁷ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ⁸ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ⁹ ἐπιθυμητής, οὔ, ὁ, one who desires, eager desirer of. ¹⁰ κακέεινος, and he, and she. ¹¹ ἐπιθυμέω, desire, long for. ¹² εἰδωλολάτρης, ου, ὁ, image worshiper, idolater. ¹³ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁴ καθίζω, seat, sit. ¹⁵ παίζω, play, amuse oneself. ¹⁶ πορνεύω, commit fornication, fornicate. ¹⁷ εἴκοσι, twenty, 20. ¹⁸ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ¹⁹ ἐκπειράζω, test thoroughly, tempt. ²⁰ πειράζω, test, tempt. ²¹ ὄφεις, εως, ὁ, snake, serpent. ²² γογγύζω, mutter, murmur.

ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.¹ Ταῦτα δὲ πάντα 11
τύποι² συνέβαινον³ ἐκείνοις· ἐγράφη δὲ πρὸς
νουθεσίαν⁴ ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη⁵ τῶν αἰώνων
κατήντησεν.⁶ Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ 12
πέση. Πειρασμὸς⁷ ὑμᾶς οὐκ εἵληφεν εἰ μὴ 13
ἀνθρώπινος·⁸ πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἐάσει⁹ ὑμᾶς
πειρασθῆναι¹⁰ ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ
πειρασμῷ⁷ καὶ τὴν ἔκβασιν,¹¹ τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς
ὑπενεγκεῖν.¹²

Διόπερ,¹³ ἀγαπητοί μου, φεύγετε¹⁴ ἀπὸ τῆς 14
εἰδωλολατρείας.¹⁵ Ὡς φρονίμοις¹⁶ λέγω, κρίνατε ὑμεῖς 15
ὁ φημι. Τὸ ποτήριον¹⁷ τῆς εὐλογίας¹⁸ ὃ εὐλογοῦμεν,¹⁹ 16
οὐχὶ κοινωνία²⁰ τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστίν; Τὸν
ἄρτον ὃν κλῶμεν,²¹ οὐχὶ κοινωνία²⁰ τοῦ σώματος τοῦ

¹ ὀλοθρευτής, οὗ, ὁ, destroyer. ² τύπος, ου, ὁ, mark, example. ³ συμβαίνω, come together, come to pass. ⁴ νουθεσία, ας, ἡ, admonition, instruction. ⁵ τέλος, ους, τό, end, purpose. ⁶ καταντάω, come to, arrive. ⁷ πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ⁸ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ⁹ ἐάω, permit, allow. ¹⁰ πειράζω, test, tempt. ¹¹ ἐκβασις, εως, ἡ, outcome, way out. ¹² ὑποφέρω, endure, bear up under. ¹³ διόπερ, therefore, for this very reason. ¹⁴ φεύγω, flee, escape. ¹⁵ εἰδωλολατρεία, ας, ἡ, worship or service of an image. ¹⁶ φρόνιμος, prudent, wise. ¹⁷ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ¹⁸ εὐλογία, ας, ἡ, blessing, adulation. ¹⁹ εὐλογέω, bless. ²⁰ κοινωνία, ας, ἡ, fellowship, contribution. ²¹ κλάω, break.

χριστοῦ ἐστίν; Ὅτι εἷς ἄρτος, ἐν σῶμα, οἱ πολλοί 17

ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνὸς ἄρτου μετέχομεν.¹ 18

Βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθίοντες

τὰς θυσίας² κοινωνοί³ τοῦ θυσιαστηρίου⁴ εἰσίν; Τί οὖν 19

φημι; Ὅτι εἰδωλόν⁵ τί ἐστιν; Ἡ ὅτι εἰδωλόθυτόν⁶ τί

ἐστιν; Ἀλλ' ὅτι ἃ θύει⁷ τὰ ἔθνη, δαιμονίοις θύει,⁷ καὶ 20

οὐ θεῶ· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς³ τῶν δαιμονίων

γίνεσθαι. Οὐ δύνασθε ποτήριον⁸ κυρίου πίνειν καὶ 21

ποτήριον⁸ δαιμονίων· οὐ δύνασθε τραπέζης⁹ κυρίου

μετέχειν¹ καὶ τραπέζης⁹ δαιμονίων. Ἡ παραζηλοῦμεν 22

τὸν κύριον; Μὴ ἰσχυρότεροι¹¹ αὐτοῦ ἐσμέν;

Πάντα μοι ἔξεστιν,¹² ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει.¹³ Πάντα 23

μοι ἔξεστιν,¹² ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ.¹⁴ Μηδεὶς τὸ 24

ἑαυτοῦ ζητεῖτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. Πᾶν τὸ 25

ἐν μακέλλῳ¹⁵ πωλούμενον¹⁶ ἐσθίετε, μηδὲν

¹ μετέχω, partake of, share in. ² θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ³ κοινωνός, οὗ, ὁ, partner, sharer. ⁴ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ⁵ εἰδωλον, ου, τό, image, idol. ⁶ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁷ θύω, sacrifice, kill. ⁸ ποτήριον, ου, τό, cup, drinking cup. ⁹ τράπεζα, ης, ἡ, table. ¹⁰ παραζηλῶ, provoke to jealousy, make jealous. ¹¹ ἰσχυρός, strong, mighty.

¹² ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹³ συμφέρω, bring together, it is profitable. ¹⁴ οἰκοδομέω, build up, construct.

¹⁵ μάκελλον, ου, τό, meat market, food market. ¹⁶ πωλέω, sell.

ἀνακρίνοντες¹ διὰ τὴν συνείδησιν·² Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ 26
 γῆ καὶ τὸ πλήρωμα³ αὐτῆς. Εἰ δέ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν 27
 ἀπίστων,⁴ καὶ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ
 παρατιθέμενον⁵ ὑμῖν ἐσθίετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες¹ διὰ
 τὴν συνείδησιν.² Ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπη, Τοῦτο 28
 εἰδωλόθυτόν⁶ ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκείνον τὸν
 μηνύσαντα⁷ καὶ τὴν συνείδησιν·² Τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ
 καὶ τὸ πλήρωμα³ αὐτῆς. Συνείδησιν² δὲ λέγω, οὐχὶ 29
 τὴν ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου· ἵνα τί γὰρ ἡ
 ἐλευθερία⁸ μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδήσεως;² Εἰ 30
 ἐγὼ χάριτι μετέχω,⁹ τί βλασφημοῦμαι¹⁰ ὑπὲρ οὗ ἐγὼ
 εὐχαριστῶ;¹¹ Εἴτε οὖν ἐσθίετε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι 31
 ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. Ἀπόσκοποι¹² 32
 γίνεσθε καὶ Ἰουδαίους καὶ Ἑλλήσιν¹³ καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ
 τοῦ θεοῦ· καθὼς καὶ γὰρ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω,¹⁴ μὴ 33
 ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ¹⁵ συμφέρον,¹⁶ ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν,

¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ² συνείδησις, εὖ, ἡ, conscience. ³ πλήρωμα, τὸς, τό, fullness, fulfillment. ⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ⁵ παρατίθημι, set before, entrust. ⁶ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ⁷ μηνύω, make known, report. ⁸ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ⁹ μετέχω, partake of, share in. ¹⁰ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹¹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ¹² ἀπόσκοπος, blameless, giving no offense. ¹³ Ἑλλήν, ἦνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁴ ἀρέσκω, please, serve. ¹⁵ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹⁶ συμφέρω, bring together, it is profitable.

ἵνα σωθῶσιν.

Μιμηταί¹ μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὰρ χριστοῦ.

11

Ἐπαινώ² δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε,³ 2

καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις⁴ κατέχετε.⁵ 3

Θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ

χριστός ἐστιν: κεφαλὴ δὲ γυναικός, ὁ ἀνὴρ: κεφαλὴ δὲ

χριστοῦ, ὁ θεός. Πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἡ 4

προφητεύων,⁶ κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει⁷ τὴν

κεφαλὴν αὐτοῦ. Πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἡ 5

προφητεύουσα⁶ ἀκατακαλύπτῳ⁸ τῇ κεφαλῇ,

καταισχύνει⁷ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς: ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ

αὐτὸ τῇ ἐξυρηνμένῃ.⁹ Εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται¹⁰ 6

γυνή, καὶ κειράσθω:¹¹ εἰ δὲ αἰσχρὸν¹² γυναικὶ τὸ

κεῖρασθαι¹¹ ἢ ξυρᾶσθαι,⁹ κατακαλυπτέσθω.¹⁰ Ἄνὴρ 7

μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει¹³ κατακαλύπτεσθαι¹⁰ τὴν

¹ μιμητής, οὗ, ὁ, imitator. ² ἐπαινέω, praise, commend. ³ μιμνήσκομαι, remember, recall. ⁴ παράδοσις, εὖς, ἡ, tradition, instruction. ⁵ κατέχω, hold back, hold fast. ⁶ προφητεύω, prophesy, foretell. ⁷ καταισχύνω, put to shame, shame. ⁸ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁹ ξυράω, shave. ¹⁰ κατακαλύπτω, cover up, veil. ¹¹ κείρω, shear, cut off. ¹² αἰσχρός, shameful, base. ¹³ ὀφείλω, owe, ought.

κεφαλὴν, εἰκὼν¹ καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων: γυνὴ δὲ δόξα
 ἀνδρός ἐστιν. Οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ 8
 γυνὴ ἐξ ἀνδρός: καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη² ἀνὴρ διὰ τὴν 9
 γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα: διὰ τοῦτο ὀφείλει³ 10
 ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς
 ἀγγέλους. Πλὴν⁴ οὔτε ἀνὴρ χωρὶς⁵ γυναικός, οὔτε 11
 γυνὴ χωρὶς⁵ ἀνδρός, ἐν κυρίῳ. Ὡςπερ⁶ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ 12
 τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικός, τὰ δὲ
 πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε: πρέπον⁷ 13
 ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον⁸ τῷ θεῷ προσεύχεσθαι;
 Ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις⁹ διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν 14
 ἐὰν κομᾷ,¹⁰ ἀτιμία¹¹ αὐτῷ ἐστίν; Γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ,¹⁰ 15
 δόξα αὐτῇ ἐστίν. Ὅτι ἡ κόμη¹² ἀντὶ¹³ περιβολαίου¹⁴
 δέδοται. Εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος¹⁵ εἶναι, ἡμεῖς 16
 τοιαύτην συνήθειαν¹⁶ οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι
 τοῦ θεοῦ.

¹ εἰκὼν, ὄνος, ἡ, image, likeness. ² κτίζω, create, form. ³ ὀφείλω, owe, ought. ⁴ πλὴν, however, but. ⁵ χωρὶς, separate, apart from (gen). ⁶ ὥςπερ, just as, even as. ⁷ πρέπω, be clearly seen, be fitting. ⁸ ἀκατακάλυπτος, uncovered, not veiled. ⁹ φύσις, εὐς, ἡ, nature, inherent nature. ¹⁰ κομάω, have long hair, wear the hair long. ¹¹ ἀτιμία, ας, ἡ, dishonor, disgrace. ¹² κόμη, ης, ἡ, (long) hair, hair. ¹³ ἀντὶ, instead of, in place of. ¹⁴ περιβόλαιον, ου, τό, covering, cloak. ¹⁵ φιλόνηκος, quarrelsome, contentious. ¹⁶ συνήθεια, ας, ἡ, habit, custom.

Τοῦτο δὲ παραγγέλλων¹ οὐκ ἐπαινῶ,² ὅτι οὐκ εἰς τὸ 17
 κρεῖττον³ ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον⁴ συνέρχεσθε.⁵ Πρῶτον μὲν 18
 γὰρ συνερχομένων⁵ ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀκούω
 σχίσματα⁶ ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος⁷ τι πιστεύω. 19
 Δεῖ γὰρ καὶ αἵρέσεις⁸ ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι⁹
 φανεροὶ¹⁰ γένωνται ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων⁵ οὖν ὑμῶν 20
 ἐπὶ τὸ αὐτό, οὐκ ἔστιν κυριακὸν¹¹ δεῖπνον¹² φαγεῖν. 21
 Ἐκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον¹² προλαμβάνει¹³ ἐν τῷ
 φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾷ,¹⁴ ὃς δὲ μεθύει.¹⁵ Μὴ γὰρ 22
 οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; Ἡ τῆς
 ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε,¹⁶ καὶ κατασχύνετε
 τοὺς μὴ ἔχοντας; Τί ὑμῖν εἶπω; Ἐπαινέσω² ὑμᾶς ἐν
 τούτῳ; Οὐκ ἐπαινῶ.² Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον¹⁸ ἀπὸ τοῦ 23
 κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν
 τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδото ἔλαβεν ἄρτον, καὶ 24

¹ παραγγέλλω, order, command. ² ἐπαινέω, praise, commend. ³ κρεῖττων, stronger, more excellent. ⁴ ἥττων, lesser, inferior. ⁵ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁶ σχίσμα, τος, τό, tear, division. ⁷ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁸ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ⁹ δόκιμος, tested, approved. ¹⁰ φανερός, manifest, apparent. ¹¹ κυριακός, Lord's, of the Lord. ¹² δεῖπνον, ου, τό, supper, dinner. ¹³ προλαμβάνω, take beforehand, take before. ¹⁴ πεινάω, hunger, am hungry. ¹⁵ μεθύω, be drunken, am drunk. ¹⁶ καταφρονέω, think little of, despise. ¹⁷ κατασχύνω, put to shame, shame. ¹⁸ παραλαμβάνω, receive, take.

εὐχαριστήσας¹ ἔκλασεν² καὶ εἶπεν, Λάβετε, φάγετε:
 τοῦτό μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον:²
 τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.³ Ὡσαύτως⁴ καὶ 25
 τὸ ποτήριον⁵ μετὰ τὸ δειπνῆσαι,⁶ λέγων, Τοῦτο τὸ
 ποτήριον⁵ ἡ καινὴ⁷ διαθήκη⁸ ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι:
 τοῦτο ποιεῖτε, ὡσάκις⁹ ἂν πίνετε, εἰς τὴν ἐμὴν
 ἀνάμνησιν.³ Ὅσακις⁹ γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον 26
 τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον⁵ τοῦτο πίνετε, τὸν θάνατον
 τοῦ κυρίου καταγγέλλετε¹⁰ ἄχρι¹¹ οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὡστε 27
 ὅς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον⁵ τοῦ
 κυρίου ἀναξίως¹² τοῦ κυρίου, ἔνοχος¹³ ἔσται τοῦ
 σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. Δοκιμαζέτω¹⁴ 28
 δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν, καὶ οὕτως¹⁵ ἐκ τοῦ ἄρτου
 ἐσθιέτω, καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου⁵ πινέτω. Ὁ γὰρ ἐσθίων 29
 καὶ πίνων ἀναξίως,¹² κρίμα¹⁶ ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει,
 μὴ διακρίνων¹⁷ τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. Διὰ τοῦτο ἐν 30

¹ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ² κλάω, break. ³ ἀνάμνησις, εἰς, ἡ, remembrance, reminder. ⁴ ὡσαύτως, likewise. ⁵ ποτήριον, οὐ, τό, cup, drinking cup. ⁶ δειπνέω, eat, dine. ⁷ καινός, new, fresh. ⁸ διαθήκη, ἡς, ἡ, covenant, will. ⁹ ὡσάκις, as often as. ¹⁰ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹¹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹² ἀναξίως, in an unworthy or improper manner. ¹³ ἐνοχος, involved in, liable. ¹⁴ δοκιμάζω, prove, approve. ¹⁵ οὕτως, thus, so. ¹⁶ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹⁷ διακρίνω, discriminate, judge.

ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς¹ καὶ ἄρρωστοι,² καὶ κοιμῶνται³
 ἱκανοί.⁴ Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν,⁵ οὐκ ἂν 31
 ἐκρινόμεθα. Κρινόμενοι δέ, ὑπὸ κυρίου παιδευόμεθα,⁶ 32
 ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.⁷ Ὡστε, ἀδελφοί 33
 μου, συνερχόμενοι⁸ εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους
 ἐκδέχεσθε.⁹ Εἰ δέ τις πεινᾷ,¹⁰ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω: ἵνα μὴ 34
 εἰς κρίμα¹¹ συνέρχῃσθε.⁸ Τὰ δὲ λοιπά, ὡς ἂν ἔλθω,
 διατάξομαι.¹²

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν,¹³ ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς 12
 ἀγνοεῖν.¹⁴ Οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδῶλα¹⁵ τὰ 2
 ἄφωνα,¹⁶ ὡς ἂν ἤγεσθε, ἀπαγόμενοι.¹⁷ Διὸ γνωρίζω¹⁸ 3
 ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει
 Ἀνάθεμα¹⁹ Ἰησοῦν: καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον
 Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

¹ ἀσθενής, weak, infirm. ² ἄρρωστος, sick, ill. ³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁴ ἱκανός, sufficient, able. ⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ⁶ παιδεύω, teach, educate. ⁷ κατακρίνω, condemn. ⁸ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁹ ἐκδέχομαι, await, expect. ¹⁰ πεινάω, hunger, am hungry. ¹¹ κρίμα, os, τό, judgment, verdict. ¹² διατάσσω, command, give orders to. ¹³ πνευματικός, spiritual. ¹⁴ ἀγνοέω, not know, be unaware. ¹⁵ εἰδῶλον, ου, τό, image, idol. ¹⁶ ἄφωνος, speechless, mute. ¹⁷ ἀπάγω, lead away, lead. ¹⁸ γνωρίζω, make known, declare. ¹⁹ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse.

Διαιρέσεις¹ δὲ χαρισμάτων² εἰσὶν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα. 4

Καὶ διαιρέσεις¹ διακονιῶν³ εἰσὶν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος. 6

Καὶ διαιρέσεις¹ ἐνεργημάτων⁴ εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστιν

θεός, ὁ ἐνεργῶν⁵ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐκάστῳ δὲ 7

δίδεται ἢ φανέρωσις⁶ τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ

συμφέρειν.⁷ Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται 8

λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως,⁸ κατὰ τὸ αὐτὸ

πνεῦμα: ἑτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλω 9

δὲ χαρίσματα² ἰαμάτων⁹ ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι: ἄλλω 10

δὲ ἐνεργήματα⁴ δυνάμεων, ἄλλω δὲ προφητεία,¹⁰

ἄλλω δὲ διακρίσεις¹¹ πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γένη¹²

γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία¹³ γλωσσῶν: πάντα δὲ 11

ταῦτα ἐνεργεῖ⁵ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν¹⁴

ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.¹⁵

¹ διαίρεσις, εως, ἢ, division, variety. ² χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ³ διακονία, ας, ἢ, waiting at table, service. ⁴ ἐνεργημα, τος, τό, effect, activity. ⁵ ἐνεργέω, work, effect. ⁶ φανέρωσις, εως, ἢ, disclosure, announcement. ⁷ συμφέρω, bring together, it is profitable. ⁸ γνώσις, εως, ἢ, wisdom, knowledge. ⁹ ἰαμα, τος, τό, healing, curing. ¹⁰ προφητεία, ας, ἢ, prophecy. ¹¹ διακρίσις, εως, ἢ, act of passing judgment. ¹² γένος, ος, τό, race, kind. ¹³ ἐρμηνεία, ας, ἢ, interpretation, translation. ¹⁴ διαιρέω, distribute, divide. ¹⁵ βούλομαι, wish, will.

Καθάπερ¹ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἔστιν, καὶ μέλη² ἔχει πολλά, 12

πάντα δὲ τὰ μέλη² τοῦ σώματος τοῦ ἐνός, πολλά ὄντα,

ἓν ἔστιν σῶμα: οὕτως καὶ ὁ χριστός. Καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ 13

πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν,

εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλλήνες,³ εἴτε δούλοι εἴτε ἐλεύθεροι:

καὶ πάντες εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν.⁵ Καὶ γὰρ τὸ 14

σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος² ἀλλὰ πολλά. Ἐὰν εἴπῃ ὁ 15

πούς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος: οὐ

παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; Καὶ ἂν εἴπῃ 16

τὸ οὖς,⁶ Ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ

σώματος: οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 17

Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ⁷ ἡ ἀκοή;⁸ Εἰ ὅλον

ἀκοή,⁸ ποῦ⁷ ἡ ὁσφρησις;⁹ Νυνὶ¹⁰ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ 18

μέλη² ἐν ἑκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς

ἠθέλησεν. Εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος,² ποῦ⁷ τὸ σῶμα; 19

Νῦν δὲ πολλά μὲν μέλη,² ἐν δὲ σῶμα. Οὐ δύναται δὲ 21

¹ καθάπερ, even as, just as. ² μέλος, οὐς, τό, member, limb. ³ Ἑλλήν, ἡνός, ὁ, Greek, Hellene. ⁴ ἐλεύθερος, free, delivered from obligation. ⁵ ποτίζω, give drink to, cause to drink. ⁶ οὖς, οὐς, τό, ear. ⁷ ποῦ, where?. ⁸ ἀκοή, ἤς, ἡ, hearing, report. ⁹ ὁσφρησις, εὼς, ἡ, sense of smell, nose. ¹⁰ νυνί, now, already.

ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρί, Χρεῖαν¹ σου οὐκ ἔχω· ἡ
 πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, Χρεῖαν¹ ὑμῶν οὐκ ἔχω. 22
 Ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη² τοῦ
 σώματος ἀσθενέστερα³ ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά⁴ ἐστίν· 23
 καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα⁵ εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις
 τιμὴν⁶ περισσοτέραν⁷ περιτίθεμεν·⁸ καὶ τὰ ἀσχήμονα⁹
 ἡμῶν εὐσχημοσύνην¹⁰ περισσοτέραν⁷ ἔχει· τὰ δὲ 24
 εὐσχήμονα¹¹ ἡμῶν οὐ χρεῖαν¹ ἔχει· ἀλλ' ὁ θεὸς
 συνεκέρασεν¹² τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι¹³
 περισσοτέραν⁷ δοῦς τιμὴν,⁶ ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα¹⁴ ἐν τῷ 25
 σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν¹⁵
 τὰ μέλη.² Καὶ εἴτε πάσχει¹⁶ ἐν μέλος,² συμπάσχει¹⁷ 26
 πάντα τὰ μέλη·² εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος,² συγχαίρει¹⁸
 πάντα τὰ μέλη.² Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ, καὶ 27
 μέλη² ἐκ μέρους.¹⁹ Καὶ οὗς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ 28

¹ χρεῖα, ας, ἡ, need, necessity. ² μέλος, οὗς, τό, member, limb. ³ ἀσθενής, weak, infirm. ⁴ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ⁵ ἀτιμος, without honor, dishonored. ⁶ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ⁷ περισσός, excessive, abundant. ⁸ περιτίθημι, place around, put around. ⁹ ἀσχήμων, unseemly, indecent. ¹⁰ εὐσχημοσύνη, ἡς, ἡ, propriety, seemliness. ¹¹ εὐσχήμων, honorable. ¹² συγκεράννυμι, blend, unite. ¹³ ὑστερέω, lack, need. ¹⁴ σχίσμα, τὸς, τό, tear, division. ¹⁵ μεριμνάω, be anxious, distracted. ¹⁶ πάσχω, suffer, am acted upon. ¹⁷ συμπάσχω, suffer with, suffer together with. ¹⁸ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁹ μέρος, οὗς, τό, part, portion.

ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον¹ προφήτας,
 τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα² δυνάμεις, εἴτα³
 χαρίσματα⁴ ἰαμάτων,⁵ ἀντιλήψεις,⁶ κυβερνήσεις,⁷
 γένη⁸ γλωσσῶν. Μὴ πάντες ἀπόστολοι; Μὴ πάντες 29
 προφῆται; Μὴ πάντες διδάσκαλοι; Μὴ πάντες
 δυνάμεις; Μὴ πάντες χαρίσματα⁴ ἔχουσιν ἰαμάτων;⁵ 30
 Μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; Μὴ πάντες
 διερμηνεύουσιν;⁹ Ζηλοῦτε¹⁰ δὲ τὰ χαρίσματα⁴ τὰ 31
 κρείττονα.¹¹ Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν¹² ὁδὸν ὑμῖν
 δείκνυμι.¹³

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν 13

ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς¹⁴ ἡχῶν¹⁵ ἢ
 κύμβαλον¹⁶ ἀλαλάζον.¹⁷ Καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν,¹⁸ 2
 καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια¹⁹ πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν,²⁰
 καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν,

¹ δεύτερος, second. ² ἔπειτα, then, after this. ³ εἴτα, then, thereafter. ⁴ χάρισμα, τος, τό, gift, undeserved favor. ⁵ ἴαμα, τος, τό, healing, curing. ⁶ ἀντιλήψις, εως, ἡ, help, ministrations. ⁷ κυβερνήσις, εως, ἡ, administration, governing. ⁸ γένος, οὗς, τό, race, kind. ⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁰ ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹¹ κρείττων, stronger, more excellent. ¹² ὑπερβολή, ἡς, ἡ, excess, superiority. ¹³ δείκνυμι, show, point out. ¹⁴ χαλκός, οὗ, ὁ, money, copper or bronze. ¹⁵ ἡχέω, sound, ring out. ¹⁶ κύμβαλον, οὗ, τό, cymbal. ¹⁷ ἀλαλάζω, cry aloud, wail loudly. ¹⁸ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁹ μυστήριον, οὗ, τό, secret, mystery. ²⁰ γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²¹ μεθίστημι, remove, turn away.

ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθὲν εἰμι. Καὶ ἐὰν ψωμίσω¹ 3
 πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά
 μου ἵνα καυθήσωμαι,² ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν
 ὠφελοῦμαι.³ Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ,⁴ χρηστεύεται·⁵ ἢ 4
 ἀγάπη οὐ ζηλοῖ·⁶ ἢ ἀγάπη οὐ περπερεύεται,⁷ οὐ
 φυσιοῦται,⁸ οὐκ ἀσχημονεῖ,⁹ οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ 5
 παροξύνεται,¹⁰ οὐ λογιζεται¹¹ τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ 6
 τῇ ἀδικίᾳ,¹² συγχαίρει¹³ δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει,¹⁴ 7
 πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει,¹⁵ πάντα ὑπομένει.¹⁶ Ἡ 8
 ἀγάπη οὐδέποτε¹⁷ ἐκπίπτει·¹⁸ εἴτε δὲ προφητεῖαι,¹⁹
 καταργηθήσονται·²⁰ εἴτε γλῶσσαι, παύσονται·²¹ εἴτε
 γνῶσις,²² καταργηθήσεται.²⁰ Ἐκ μέρους²³ δὲ 9
 γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους²³ προφητεύομεν·²⁴ ὅταν δὲ 10
 ἔλθῃ τὸ τέλειον,²⁵ τότε τὸ ἐκ μέρους²³ καταργηθήσεται.
 Ὅτε ἡμῖν νήπιος,²⁶ ὡς νήπιος²⁶ ἐλάλουν, ὡς νήπιος²⁶ 11

¹ ψωμίζω, feed with morsels, feed. ² καίω, burn, ignite. ³ ὠφελέω, profit, help. ⁴ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ⁵ χρηστεύομαι, be kind, loving. ⁶ ζηλώω, be zealous, am jealous. ⁷ περπερεύομαι, boast, brag. ⁸ φυσιώω, puff or blow up, be arrogant. ⁹ ἀσχημονέω, act unbecomingly, disgracefully. ¹⁰ παροξύνω, provoke, irritate. ¹¹ λογιζομαι, calculate, consider. ¹² ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹³ συγχαίρω, rejoice with. ¹⁴ στέγω, endure, bear. ¹⁵ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁶ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁷ οὐδέποτε, never. ¹⁸ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁹ προφητεῖα, ας, ἡ, prophecy. ²⁰ καταργέω, make ineffective, abolish. ²¹ παύω, cause to cease. ²² γνῶσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ²³ μέρος, ους, τό, part, portion. ²⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁵ τέλειος, complete, perfect. ²⁶ νήπιος, infant, child.

ἐφρόνουν,¹ ὡς νήπιος² ἐλογιζόμεν·³ ὅτε δὲ γέγονα
 ἄνθρωπος, κατήργηκα⁴ τὰ τοῦ νηπίου.² Βλέπομεν γὰρ ἄρτι **12**
 δι' ἐσόπτρου⁶ ἐν αἰνίγματι,⁷ τότε δὲ πρόσωπον πρὸς
 πρόσωπον· ἄρτι⁵ γινώσκω ἐκ μέρους,⁸ τότε δὲ
 ἐπιγινώσκομαι⁹ καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην.⁹ Νυνὶ¹⁰ δὲ μένει **13**
 πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα· μείζων δὲ
 τούτων ἡ ἀγάπη.

Διώκετε¹¹ τὴν ἀγάπην· ζηλοῦτε¹² δὲ τὰ πνευματικά,¹³ **14**
 μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε.¹⁴ Ὁ γὰρ λαλῶν γλῶσση **2**
 οὐκ ἄνθρωποις λαλεῖ, ἀλλὰ τῷ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει,
 πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια.¹⁵ Ὁ δὲ προφητεύων¹⁴ **3**
 ἄνθρωποις λαλεῖ οἰκοδομὴν¹⁶ καὶ παράκλησιν¹⁷ καὶ
 παραμυθίαν.¹⁸ Ὁ λαλῶν γλῶσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ,¹⁹ ὁ **4**
 δὲ προφητεύων¹⁴ ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ.¹⁹ Θέλω δὲ **5**
 πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα

¹ φρονέω, think, judge. ² νήπιος, infant, child. ³ λογιζομαι, calculate, consider. ⁴ καταργέω, make ineffective, abolish. ⁵ ἄρτι, now, just now. ⁶ ἑσόπτρον, οὐ, τό, mirror. ⁷ αἰνίγμα, τος, τό, riddle, enigma. ⁸ μέρος, οὐς, τό, part, portion. ⁹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹⁰ νυνί, now, already. ¹¹ διώκω, pursue, persecute. ¹² ζηλόω, be zealous, am jealous. ¹³ πνευματικός, spiritual. ¹⁴ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁵ μυστήριον, οὐ, τό, secret, mystery. ¹⁶ οἰκοδομή, ἥς, ἡ, building, edification. ¹⁷ παράκλησις, εὖς, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁸ παραμυθία, ας, ἡ, encouragement, comfort. ¹⁹ οἰκοδομέω, build up, construct.

προφητεύετε·¹ μείζων γὰρ ὁ προφητεύων¹ ἢ ὁ λαλῶν
 γλώσσαις, ἐκτὸς² εἰ μὴ διερμηνεύει,³ ἵνα ἡ ἐκκλησία
 οἰκοδομῇ⁴ λάβῃ. Νυνὶ⁵ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς 6
 ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω,⁶ ἐὰν μὴ
 ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει,⁷ ἢ ἐν γνώσει,⁸ ἢ ἐν
 προφητείᾳ⁹ ἢ ἐν διδαχῇ;¹⁰ Ὅμως¹¹ τὰ ἄψυχα¹² φωνὴν 7
 διδόντα, εἴτε αὐλός,¹³ εἴτε κιθάρα,¹⁴ ἐὰν διαστολῇ¹⁵
 τοῖς φθόγγοις¹⁶ μὴ διδῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ
 αὐλούμενον¹⁷ ἢ τὸ κιθαριζόμενον;¹⁸ Καὶ γὰρ ἐὰν 8
 ἄδηλον¹⁹ φωνὴν σάλπιγξ²⁰ δῶ, τίς παρασκευάζεται²¹
 εἰς πόλεμον;²² Οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν 9
 μὴ εὐσημον²³ λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ
 λαλούμενον; Ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα²⁴ λαλοῦντες. 10
 Τοσαῦτα,²⁵ εἰ τύχοι,²⁶ γένη²⁷ φωνῶν ἐστὶν ἐν κόσμῳ

¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ² ἐκτός, aside from, besides. ³ διερμηνεύω, translate, interpret. ⁴ οἰκοδομή, ἤς, ἡ, building, edification. ⁵ νυνί, now, already. ⁶ ὠφελέω, profit, help. ⁷ ἀποκαλύψις, εως, ἡ, revelation, unveiling. ⁸ γνώσις, εως, ἡ, wisdom, knowledge. ⁹ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁰ διδαχή, ἤς, ἡ, teaching, instruction. ¹¹ ὅμως, yet, nevertheless. ¹² ἄψυχος, inanimate, lifeless. ¹³ αὐλός, οὐ, ὁ, flute, pipe. ¹⁴ κιθάρα, ας, ἡ, lyre, harp. ¹⁵ διαστολή, ἤς, ἡ, difference, distinction. ¹⁶ φθόγγοις, ου, ὁ, tone, voice. ¹⁷ αὐλέω, play a flute, play the flute. ¹⁸ κιθαρίζω, play the lyre, harp. ¹⁹ ἄδηλος, unseen, indistinct. ²⁰ σάλπιγξ, ἰγγος, ἡ, trumpet. ²¹ παρασκευάζω, prepare, make ready. ²² πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ²³ εὐσημος, clear, distinct. ²⁴ ἀήρ, ος, ὁ, air. ²⁵ τοσούτος, so great, so much. ²⁶ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁷ γένος, ους, τό, race, kind.

καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον.¹ Ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν 11

δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος,²

καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος.² Οὕτως³ καὶ ὑμεῖς, 12

ἐπεὶ⁴ ζηλωταί⁵ ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν⁶

τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε.⁷ Διόπερ⁸ ὁ 13

λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.⁹ Ἐὰν 14

γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου

προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς¹⁰ μου ἄκαρπός¹¹ ἐστίν. Τί οὖν 15

ἐστίν; Προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ

τῷ νοί.¹⁰ ψαλῷ¹² τῷ πνεύματι, ψαλῷ¹² δὲ καὶ τῷ νοί.¹⁰ 16

Ἐπεὶ⁴ ἐὰν εὐλογήσης¹³ τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν¹⁴

τὸν τόπον τοῦ ιδιώτου¹⁵ πῶς ἐρεῖ τὸ Ἀμὴν ἐπὶ τῇ σῇ¹⁶

εὐχαριστίᾳ,¹⁷ ἐπειδὴ¹⁸ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; Σὺ μὲν γὰρ 17

καλῶς¹⁹ εὐχαριστεῖς,²⁰ ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται.

Εὐχαριστῶ²⁰ τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον 18

¹ ἄφωνος, speechless, mute. ² βάρβαρος, barbarous, barbarian. ³ οὕτως, thus, so. ⁴ ἐπεὶ, when, since. ⁵ ζηλωτής, οὐ, ὁ, Zealot, zealot. ⁶ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ⁷ περισσεύω, abound, be rich. ⁸ διόπερ, therefore, for this very reason. ⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁰ νοῦς, ὁ, mind, reasoning faculty. ¹¹ ἄκαρπος, unfruitful, barren. ¹² ψάλλω, sing, sing praise. ¹³ εὐλογέω, bless. ¹⁴ ἀναπληρῶ, fill up, fulfill. ¹⁵ ιδιώτης, σου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁶ σός, your, yours. ¹⁷ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ¹⁸ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁹ καλῶς, rightly, well. ²⁰ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ²¹ οἰκοδομέω, build up, construct.

γλώσσαις λαλῶν· ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε¹ 19

λόγους διὰ τοῦ νοός² μου λαλήσαι, ἵνα καὶ ἄλλους

κατηχήσω,³ ἢ μυρίους⁴ λόγους ἐν γλώσσῃ.

Ἀδελφοί, μὴ παιδιά γίνεσθε ταῖς φρεσίν·⁵ ἀλλὰ τῇ κακίᾳ 20

νηπιάζετε,⁷ ταῖς δὲ φρεσίν⁵ τέλειοι⁸ γίνεσθε. Ἐν τῷ 21

νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις⁹ καὶ ἐν

χείλεσιν¹⁰ ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ'

οὕτως εἰσακούσονται¹¹ μου, λέγει κύριος. Ὡστε αἱ 22

γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ

τοῖς ἀπίστοις·¹² ἡ δὲ προφητεία,¹³ οὐ τοῖς ἀπίστοις,¹²

ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ¹⁴ ἡ 23

ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάντες γλῶσσαις

λαλῶσιν, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται¹⁵ ἢ ἄπιστοι,¹² οὐκ

ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε;¹⁶ Ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, 24

εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος¹² ἢ ἰδιώτης,¹⁵ ἐλέγχεται¹⁸ ὑπὸ

¹ πέντε, five. ² νοῦς, ó, mind, reasoning faculty. ³ κατηχέω, teach by word of mouth. ⁴ μυρίοι, ten thousand, innumerable. ⁵ φρήν, φρενός, ἡ, thinking, understanding. ⁶ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁷ νηπιάζω, be (as) a child, babe. ⁸ τέλειος, complete, perfect. ⁹ ἑτερόγλωσσοις, of another tongue. ¹⁰ χεῖλος, οὐς, τό, lip, edge. ¹¹ εἰσακούω, listen, hear. ¹² ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹³ προφητεία, ας, ἡ, prophecy. ¹⁴ συνέρχουμαι, come together, come or go with. ¹⁵ ἰδιώτης, ου, ó, unskilled or ungifted person, amateur. ¹⁶ μαίνομαι, rage, be furious. ¹⁷ προφητεύω, prophesy, foretell. ¹⁸ ἐλέγχω, convict, prove.

πάντων, ἀνακρίνεται¹ ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτως τὰ 25
 κρυπτὰ² τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά³ γίνεται: καὶ
 οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ
 ἀπαγγέλλων⁴ ὅτι Ὁ θεὸς ὄντως⁵ ἐν ὑμῖν ἐστίν.

Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; Ὅταν συνέρχησθε,⁶ ἕκαστος 26
 ὑμῶν ψαλμὸν⁷ ἔχει, διδαχὴν⁸ ἔχει, γλῶσσαν ἔχει,
 ἀποκάλυψιν⁹ ἔχει, ἐρμηνείαν¹⁰ ἔχει. Πάντα πρὸς
 οἰκοδομὴν¹¹ γινέσθω. Εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ 27
 δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά¹² μέρος,¹³ καὶ εἷς
 διερμηνευέτω:¹⁴ ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευτής,¹⁵ σιγάτω¹⁶ 28
 ἐν ἐκκλησίᾳ: ἑαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. Προφήται 29
 δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι
 διακρινέτωσαν.¹⁷ Ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ¹⁸ 30
 καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω.¹⁶ Δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα 31
 πάντες προφητεύειν,¹⁹ ἵνα πάντες μανθάνωσιν,²⁰ καὶ

¹ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ² κρυπτός, hidden, secret. ³ φανερός, manifest, apparent. ⁴ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁵ ὄντως, really, indeed. ⁶ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁷ ψαλμός, οὐ, ὁ, song of praise, psalm. ⁸ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ⁹ ἀποκάλυψις, εὖς, ἡ, revelation, unveiling. ¹⁰ ἐρμηνεία, ας, ἡ, interpretation, translation. ¹¹ οἰκοδομή, ἡς, ἡ, building, edification. ¹² ἀνά, upwards, upon. ¹³ μέρος, οὐς, τό, part, portion. ¹⁴ διερμηνεύω, translate, interpret. ¹⁵ διερμηνευτής, οὐ, ὁ, interpreter, translator. ¹⁶ σιγάω, be silent, become silent. ¹⁷ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁸ ἀποκαλύπτω, reveal, uncover. ¹⁹ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁰ μανθάνω, learn, ascertain.

πάντες παρακαλῶνται: καὶ πνεύματα προφητῶν 32
 προφήταις ὑποτάσσεται.¹ Οὐ γάρ ἐστιν 33
 ἀκαταστασίας² ὁ θεός, ἀλλὰ εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις
 ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων.

Αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν:³ οὐ 34
 γὰρ ἐπιτέτραπται⁴ αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι,¹
 καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. Εἰ δέ τι μαθεῖν⁵ θέλουσιν, ἐν 35
 οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν: αἰσχρὸν⁶ γάρ
 ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. Ἡ ἂφ' ὑμῶν ὁ 36
 λόγος τοῦ θεοῦ ἐξηλθεν; Ἡ εἰς ὑμᾶς μόνους⁷
 κατήντησεν;⁸

Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός,⁹ 37
 ἐπιγινώσκέτω¹⁰ ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰσὶν
 ἐντολαί. Εἰ δέ τις ἀγνοεῖ,¹¹ ἀγνοεῖτω.¹¹ 38

¹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ² ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ³ σιγάω, be silent, become silent. ⁴ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁵ μανθάνω, learn, ascertain. ⁶ αἰσχρός, shameful, base. ⁷ μόνος, only, alone. ⁸ καταντάω, come to, arrive. ⁹ πνευματικός, spiritual. ¹⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹¹ ἀγνοέω, not know, be unaware.

Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε¹ τὸ προφητεύειν,² καὶ τὸ 39
 λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλύετε·³ πάντα εὐσχημόνως⁴ 40
 καὶ κατὰ τάξιν⁵ γινέσθω.

Γνωρίζω⁶ δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ 15
 εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε,⁷ ἐν ᾧ καὶ
 ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε: τίνι λόγῳ 2
 εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε,⁸ ἐκτός⁹ εἰ μὴ εἰκῇ¹⁰
 ἐπιστεύσατε. Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ 3
 παρέλαβον,⁷ ὅτι χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν
 ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς: καὶ ὅτι ἐτάφη:¹¹ καὶ 4
 ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς: καὶ 5
 ὅτι ὦφθη Κηφᾶ,¹² εἴτα¹³ τοῖς δώδεκα: ἔπειτα¹⁴ ὦφθη 6
 ἐπάνω¹⁵ πεντακοσίοις¹⁶ ἀδελφοῖς ἐφάπαξ,¹⁷ ἐξ ὧν οἱ
 πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι,¹⁸ τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν:
 ἔπειτα¹⁴ ὦφθη Ἰακώβω,²⁰ εἴτα¹³ τοῖς ἀποστόλοις 7

¹ ζηλόω, be zealous, am jealous. ² προφητεύω, prophesy, foretell. ³ κωλύω, forbid, hinder. ⁴ εὐσχημόνως, becomingly, properly. ⁵ τάξις, εὖ, ἡ, arranging, order. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ παραλαμβάνω, receive, take. ⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ⁹ ἐκτός, aside from, besides. ¹⁰ εἰκῇ, without cause or reason, vainly. ¹¹ θάπτω, bury. ¹² Κηφᾶς, ἁ, ὁ, Cephas. ¹³ εἴτα, then, thereafter. ¹⁴ ἔπειτα, then, after this. ¹⁵ ἐπάνω, above, over (gen). ¹⁶ πεντακόσιοι, five hundred, 500. ¹⁷ ἐφάπαξ, once for all, once. ¹⁸ ἄρτι, now, just now. ¹⁹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ²⁰ Ἰάκωβος, James, Jacob.

πᾶσιν: ἔσχατον δὲ πάντων, ὥσπερ¹ τῷ ἐκτρώματι,² 8
 ὥφθη κάμοι. Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος³ τῶν 9
 ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι ἱκανὸς⁴ καλεῖσθαι ἀπόστολος,
 διότι⁵ ἐδίωξα⁶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. Χάριτι δὲ 10
 θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ κενή⁷
 ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον⁸ αὐτῶν πάντων
 ἐκοπίασα,⁹ οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν
 ἐμοί. Εἴτε οὖν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως¹⁰ κηρύσσομεν 11
 καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

Εἰ δὲ χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς 12
 λέγουσιν τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις¹¹ νεκρῶν οὐκ
 ἔστιν; Εἰ δὲ ἀνάστασις¹¹ νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ 13
 χριστὸς ἐγήγερται: εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν⁷ 14
 ἄρα¹² τὸ κήρυγμα¹³ ἡμῶν, κενὴ⁷ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν.
 Εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες¹⁴ τοῦ θεοῦ, ὅτι 15

¹ ὥσπερ¹, like, as. ² ἐκτρώμα, τος, τό, untimely birth. ³ ἐλάχιστος, least, smallest. ⁴ ἱκανός, sufficient, able. ⁵ διότι, because, on this account. ⁶ διώκω, pursue, persecute. ⁷ κενός, empty, vain. ⁸ περισσός, excessive, abundant. ⁹ κοπιάω, toil, labor. ¹⁰ οὕτως, thus, so. ¹¹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹² ἄρα, so, then. ¹³ κήρυγμα, τος, τό, proclamation, preaching. ¹⁴ ψευδομάρτυς, υρος, ό, false witness.

ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἡγειρεν τὸν
 χριστόν, ὃν οὐκ ἡγειρεν, εἶπερ¹ ἄρα² νεκροὶ οὐκ
 ἐγείρονται. Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς 16
 ἐγήγερται· εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία³ ἡ 17
 πίστις ὑμῶν· ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. Ἄρα² 18
 καὶ οἱ κοιμηθέντες⁴ ἐν χριστῷ ἀπώλονται. Εἰ ἐν τῇ ζωῇ 19
 ταύτῃ ἡλπικότες⁵ ἐσμὲν ἐν χριστῷ μόνον,
 ἐλεεινότεροι⁶ πάντων ἀνθρώπων ἐσμὲν.

Νυνὶ⁷ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ⁸ τῶν 20
 κεκοιμημένων⁴ ἐγένετο. Ἐπειδὴ⁹ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ 21
 θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις¹⁰ νεκρῶν. 22
 Ὡςπερ¹¹ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν,
 οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται.¹² 23
 Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι·¹³ ἀπαρχὴ⁸ χριστός,
 ἔπειτα¹⁴ οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ¹⁵ αὐτοῦ. Εἴτα¹⁶ 24

¹ εἶπερ, if perhaps, if indeed. ² ἄρα, so, then. ³ μάταιος, vain, useless. ⁴ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ⁵ ἐλπίζω, hope, hope for. ⁶ ἐλεεινός, miserable, pitiable. ⁷ νυνί, now, already. ⁸ ἀπαρχή, ἥς, ἡ, first fruit. ⁹ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁰ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹¹ ὥςπερ, just as, even as. ¹² ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹³ τάγμα, τός, τό, division, group. ¹⁴ ἔπειτα, then, after this. ¹⁵ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ¹⁶ εἴτα, then, thereafter.

τὸ τέλος,¹ ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ
πατρί, ὅταν καταργήσῃ² πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν
ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν,³ 25
ἄχρι⁴ οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς⁵ ὑπὸ τοὺς πόδας
αὐτοῦ. Ἐσχάτος ἐχθρὸς⁵ καταργεῖται² ὁ θάνατος. 26
Πάντα γὰρ ὑπέταξεν⁶ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Ὅταν
δὲ εἴπῃ ὅτι Πάντα ὑποτέτακται,⁶ δῆλον⁷ ὅτι ἐκτὸς⁸
τοῦ ὑποτάξαντος⁶ αὐτῷ τὰ πάντα. Ὅταν δὲ ὑποταγῇ⁶ 28
αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται⁶
τῷ ὑποτάξαντι⁶ αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ὁ θεὸς τὰ πάντα
ἐν πᾶσιν.

Ἐπεὶ⁹ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; 29
Εἰ ὅλως¹⁰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται
ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν¹¹ πᾶσαν 30
ὥραν; Καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ¹² τὴν ὑμετέραν¹³ 31

¹ τέλος, ους, τό, end, purpose. ² καταργέω, make ineffective, abolish. ³ βασιλεύω, reign, rule. ⁴ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁵ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁶ ὑποτάσσω, subject, put in subjection. ⁷ δῆλος, clear, evident. ⁸ ἐκτός, aside from, besides. ⁹ ἐπεὶ, when, since. ¹⁰ ὅλως, altogether, completely. ¹¹ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ¹² νῆ, by (a particle of affirmation employed in oaths). ¹³ ὑμέτερος, your.

καύχῃσιν,¹ ἣν ἔχω ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. 32

Εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθριομάχησα² ἐν Ἐφέσῳ,³ τί μοι

τὸ ὄφελος,⁴ εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; Φάγωμεν καὶ

πίωμεν, αὔριον⁵ γὰρ ἀποθνήσκομεν. Μὴ πλανᾶσθε:⁶ 33

Φθείρουσιν⁷ ἡθὴ⁸ χρηστὰ⁹ ὁμιλίαι¹⁰ κακαί. Ἐκνήψατε 34

δικαίως¹² καὶ μὴ ἁμαρτάνετε:¹³ ἀγνωσίαν¹⁴ γὰρ θεοῦ

τινὲς ἔχουσιν: πρὸς ἐντροπὴν¹⁵ ὑμῖν λέγω.

Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; Ποίῳ¹⁶ δὲ 35

σώματι ἔρχονται; Ἄφρον,¹⁷ σὺ δὲ σπείρεις, οὐ 36

ζωοποιεῖται¹⁸ ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ: καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ 37

σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν¹⁹

κόκκον,²⁰ εἰ τύχοι,²¹ σίτου²² ἢ τινοσ τῶν λοιπῶν: ὁ δὲ 38

θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστω

τῶν σπερμάτων²³ τὸ ἴδιον σῶμα. Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ 39

¹ καύχῃσιν, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ² ἐθριομάχῳ, fight with wild animals. ³ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁴ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ⁵ αὔριον, tomorrow. ⁶ πλανᾶν, deceive, lead astray. ⁷ φθείρω, destroy, corrupt. ⁸ ἡθὸς, ους, τό, custom, habit. ⁹ χρηστός, good, kind. ¹⁰ ὁμιλία, ας, ἡ, association, company. ¹¹ ἐκνήψω, come to one's senses. ¹² δικαίως, righteously, justly. ¹³ ἁμαρτάνω, sin. ¹⁴ ἀγνωσία, ας, ἡ, ignorance. ¹⁵ ἐντροπή, ἡς, ἡ, shame, humiliation. ¹⁶ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ¹⁷ ἄφρων, foolish, senseless. ¹⁸ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁹ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ²⁰ κόκκος, ου, ὁ, grain, seed. ²¹ τυγχάνω, obtain, happen. ²² σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ²³ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring.

αὐτὴ σὰρξ· ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ
κτηνῶν,¹ ἄλλη δὲ ἰχθύων,² ἄλλη δὲ πτηνῶν.³ Καὶ 40
σώματα ἐπουράνια,⁴ καὶ σώματα ἐπίγεια·⁵ ἀλλ' ἐτέρα
μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων⁴ δόξα, ἐτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων.⁵
Ἄλλη δόξα ἡλίου,⁶ καὶ ἄλλη δόξα σελήνης,⁷ καὶ ἄλλη 41
δόξα ἀστέρων·⁸ ἀστὴρ⁸ γὰρ ἀστέρος⁸ διαφέρει⁹ ἐν δόξῃ.
Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις¹⁰ τῶν νεκρῶν. Σπείρεται ἐν 42
φθορᾷ,¹¹ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ·¹² σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ,¹³ 43
ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ,¹⁴ ἐγείρεται
ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν,¹⁵ ἐγείρεται 44
σῶμα πνευματικόν.¹⁶ Ἔστιν σῶμα ψυχικόν,¹⁵ καὶ
ἔστιν σῶμα πνευματικόν.¹⁶ Οὕτως καὶ γέγραπται, 45
Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν.
Ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν.¹⁷ Ἀλλ' οὐ 46
πρῶτον τὸ πνευματικόν,¹⁶ ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,¹⁵ ἔπειτα¹⁸

¹ κτῆνος, οὐς, τό, beast of burden. ² ἰχθύς, ὕος, ὁ, fish. ³ πτηνός, feathered, winged. ⁴ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁵ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ⁶ ἥλιος, οὐ, ὁ, sun, sunlight. ⁷ σελήνη, ἡς, ἡ, moon. ⁸ ἀστὴρ, ος, ὁ, star. ⁹ διαφέρω, differ, carry through. ¹⁰ ἀνάστασις, εὐς, ἡ, resurrection, rising again. ¹¹ φθορά, ἀς, ἡ, destruction, corruption. ¹² ἀφθαρσία, ἀς, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹³ ἀτιμία, ἀς, ἡ, dishonor, disgrace. ¹⁴ ἀσθενεία, ἀς, ἡ, weakness, sickness. ¹⁵ ψυχικός, natural, worldly-minded. ¹⁶ πνευματικός, spiritual. ¹⁷ ζωοποιέω, make alive, make to live. ¹⁸ ἔπειτα, then, after this.

τὸ πνευματικόν.¹ Ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς, χοϊκός: 47

ὁ δεύτερος³ ἄνθρωπος ὁ κύριος ἐξ οὐρανοῦ. Οἷος⁴ ὁ 48

χοϊκός,² τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί,² καὶ οἷος⁴ ὁ ἐπουράνιος,⁵

τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι:⁵ καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν⁶ 49

τὴν εἰκόνα⁷ τοῦ χοϊκοῦ,² φορέσωμεν⁶ καὶ τὴν εἰκόνα⁷

τοῦ ἐπουρανοῦ.⁵

Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν 50

θεοῦ κληρονομήσαι⁸ οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορά⁹ τὴν

ἀφθαρσίαν¹⁰ κληρονομεῖ.⁸ Ἰδοὺ, μυστήριον¹¹ ὑμῖν 51

λέγω: πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα,¹² πάντες δὲ

ἀλλαγησόμεθα,¹³ ἐν ἀτόμῳ,¹⁴ ἐν ῥιπῇ¹⁵ ὀφθαλμοῦ, ἐν 52

τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι:¹⁶ σαλπίζει¹⁷ γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ

ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι,¹⁸ καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα.¹³ 53

Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν¹⁹ τοῦτο ἐνδύσασθαι²⁰ ἀφθαρσίαν,¹⁰

καὶ τὸ θνητὸν²¹ τοῦτο ἐνδύσασθαι²⁰ ἀθανασίαν.²² 54

¹ πνευματικός, spiritual. ² χοϊκός, made of earth or dust, earthy. ³ δεύτερος, second. ⁴ οἷος, such as, of what kind. ⁵ ἐπουράνιος, heavenly, celestial. ⁶ φορέω, wear, bear. ⁷ εἰκών, ὄνος, ἡ, image, likeness. ⁸ κληρονομέω, inherit, obtain. ⁹ φθορά, ἄς, ἡ, destruction, corruption. ¹⁰ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ¹¹ μυστήριον, ου, τό, secret, mystery. ¹² κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹³ ἀλλάσσω, change, alter. ¹⁴ ἄτομος, indivisible moment of time, moment. ¹⁵ ῥιπή, ἡς, ἡ, rapid movement, twinkling. ¹⁶ σάλπιγξ, ιγγος, ἡ, trumpet. ¹⁷ σαλπίζω, sound a trumpet. ¹⁸ ἄφθαρτος, imperishable, immortal. ¹⁹ φθαρτός, perishable, corruptible. ²⁰ ἐνδύω, put on, clothe. ²¹ θνητός, subject to death, mortal. ²² ἀθανασία, ας, ἡ, immortality.

Ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν¹ τοῦτο ἐνδύσῃται² ἀφθαρσίαν,³
 καὶ τὸ θνητὸν⁴ τοῦτο ἐνδύσῃται² ἀθανασίαν,⁵ τότε
 γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη⁶ ὁ
 θάνατος εἰς νίκος.⁷ Ποῦ⁸ σου, Θάνατε, τὸ κέντρον;⁹ 55
 Ποῦ⁸ σου, Ἄδης,¹⁰ τὸ νίκος;⁷ Τὸ δὲ κέντρον⁹ τοῦ 56
 θανάτου ἢ ἀμαρτία: ἡ δὲ δύναμις τῆς ἀμαρτίας ὁ
 νόμος: τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος⁷ διὰ 57
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. Ὡστε, ἀδελφοί μου 58
 ἀγαπητοί, ἐδραῖοι¹¹ γίνεσθε, ἀμετακίνητοι,¹²
 περισσεύοντες¹³ ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε,¹⁴
 εἰδότες ὅτι ὁ κόπος¹⁵ ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενός¹⁶ ἐν κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας¹⁷ τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, ὥσπερ¹⁸ 16

διέταξα¹⁹ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας,²⁰ οὕτως καὶ
 ὑμεῖς ποιήσατε. Κατὰ μίαν σαββάτων ἑκάστος ὑμῶν 2
 παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων²¹ ὃ τι ἂν εὐδοῶται,²²

¹ φθαρτός, perishable, corruptible. ² ἐνδύω, put on, clothe. ³ ἀφθαρσία, ας, ἡ, incorruptibility, immortality. ⁴ θνητός, subject to death, mortal. ⁵ ἀθανασία, ας, ἡ, immortality. ⁶ καταπίνω, drink down, swallow. ⁷ νίκος, ους, τό, victory. ⁸ ποῦ, where?. ⁹ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ¹⁰ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ¹¹ ἐδραῖος, steadfast, firm. ¹² ἀμετακίνητος, immovable, firm. ¹³ περισσεύω, abound, be rich. ¹⁴ πάντοτε, always, at all times. ¹⁵ κόπος, ου, ὁ, labor, trouble. ¹⁶ κενός, empty, vain. ¹⁷ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ¹⁸ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁹ διατάσσω, command, give orders to. ²⁰ Γαλατία, ας, ἡ, Galatia. ²¹ θησαυρίζω, lay up, store up. ²² εὐδοῶ, cause to prosper.

ἵνα μή, ὅταν ἔλθω, τότε λογίαι¹ γίνωνται. Ὅταν δὲ ³
 παραγένωμαι,² οὗς ἐὰν δοκιμάσητε³ δι' ἐπιστολῶν,⁴
 τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν⁵ τὴν χάριν ὑμῶν εἰς
 Ἱερουσαλήμ: ἐὰν δὲ ἧ ἄξιον⁶ τοῦ καμὲ πορεύεσθαι, ⁴
 σὺν ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν ⁵
 Μακεδονίαν⁷ διέλθω: ⁸ Μακεδονίαν⁷ γὰρ διέρχομαι: ⁶
 πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχόν⁹ παραμενῶ,¹⁰ ἢ καὶ παραχειμάσω,
 ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε¹² οὗ¹³ ἐὰν πορεύωμαι. Οὐ ⁷
 θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι¹⁴ ἐν παρόδῳ¹⁵ ἰδεῖν: ἐλπίζω¹⁶ δὲ
 χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι¹⁷ πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος
 ἐπιτρέπῃ.¹⁸ Ἐπιμενῶ¹⁷ δὲ ἐν Ἐφέσῳ¹⁹ ἕως τῆς ⁸
 Πεντηκοστῆς:²⁰ θύρα²¹ γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καὶ ⁹
 ἐνεργής,²² καὶ ἀντικείμενοι²³ πολλοί.

¹ λογία, ας, ἡ, collection, collecting. ² παραγίνομαι, come, arrive. ³ δοκιμάζω, prove, approve. ⁴ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁵ ἀποφέρω, carry off, bear away. ⁶ ἄξιος, worthy, deserving. ⁷ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁸ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁹ τυγχάνω, obtain, happen. ¹⁰ παραμενῶ, remain beside, continue. ¹¹ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ¹² προπέμπω, send before, send forth. ¹³ οὗ, where, when. ¹⁴ ἄρτι, now, just now. ¹⁵ πάροδος, ου, ἡ, passage, thoroughfare. ¹⁶ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹⁷ ἐπιμένω, continue, remain. ¹⁸ ἐπιτρέπω, permit, allow. ¹⁹ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²⁰ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ²¹ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ²² ἐνεργής, effective, active. ²³ ἀντίκειμαι, lie opposite, i.e. oppose.

Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος,¹ βλέπετε ἵνα ἀφόβως² γένηται 10

πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται³ ὡς καὶ ἐγώ.

Μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ·⁴ προπέμψατε⁵ δὲ 11

αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι⁶ γὰρ

αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ⁷ τοῦ 12

ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς

ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως⁸ οὐκ ἦν θέλημα

ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.⁹

Γρηγορεῖτε,¹⁰ στήκετε¹¹ ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,¹² 13

κραταιοῦσθε.¹³ Πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. 14

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί – οἶδατε τὴν οἰκίαν 15

Στεφανᾶ,¹⁴ ὅτι ἐστὶν ἀπαρχή¹⁵ τῆς Ἀχαΐας,¹⁶ καὶ εἰς

διακονίαν¹⁷ τοῖς ἁγίοις ἔταξαν¹⁸ ἑαυτοῦς – ἵνα καὶ 16

ὑμεῖς ὑποτάσσησθε¹⁹ τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ

¹ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ² ἀφόβως, fearlessly. ³ ἐργάζομαι, work, word. ⁴ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁵ προπέμπω, send before, send forth. ⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ⁷ Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ⁸ πάντως, altogether, by all means. ⁹ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ¹⁰ γρηγορέω, watch, keep watch. ¹¹ στήκω, stand, stand fast. ¹² ἀνδρίζομαι, act like a man, am brave. ¹³ κραταιώω, strengthen, confirm. ¹⁴ Στεφανᾶς, ᾶ, ὁ, Stephanas. ¹⁵ ἀπαρχή, ἥς, ἡ, first fruit. ¹⁶ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹⁷ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹⁸ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁹ ὑποτάσσω, subject, put in subjection.

συνεργοῦντι¹ καὶ κοπιῶντι.² Χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ 17

παρουσίᾳ³ Στεφανᾶ⁴ καὶ Φουρτουνάτου⁵ καὶ Ἀχαϊκοῦ,

ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα⁷ οὗτοι ἀνεπλήρωσαν.⁸ 18

Ἀνεπαυσαν⁹ γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν:

ἐπιγινώσκετε¹⁰ οὖν τοὺς τοιούτους.

Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας:¹¹ ἀσπάζονται 19

ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας¹² καὶ Πρίσκιλλα,¹³ σὺν

τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ 20

ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι¹⁴

ἀγίῳ.

Ὁ ἀσπασμὸς¹⁵ τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. Εἴ τις οὐ φιλεῖ¹⁶ 21

τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, ἦτω ἀνάθεμα.¹⁷ Μαράν¹⁸

ἀθά.¹⁸ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. 23

Ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ.

¹ συνεργέω, work together. ² κοπιᾶω, toil, labor. ³ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ⁴ Στεφανᾶς, ᾱ, ὁ, Stephanas. ⁵ Φορτουνάτος, ου, ὁ, Fortunatus. ⁶ Ἀχαϊκός, οῦ, ὁ, Achaicus. ⁷ ὑστέρημα, τος, τό, that which is lacking, need. ⁸ ἀναπληρῶ, fill up, fulfill. ⁹ ἀναπαύω, refresh, take rest. ¹⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹¹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹² Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹³ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁴ φιλημα, τος, τό, kiss. ¹⁵ ἀσπασμός, οῦ, ὁ, greeting, salutation. ¹⁶ φιλέω, love, kiss. ¹⁷ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ¹⁸ ἀθά, come (Aramaic).

Ἀμήν.